

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO ISTRO IN ZAMEJSTVO PIRAN-IZOLA-KOPER

April 2009 Leto 15 Številka 182 CENA 1 EUR IZHAJA 15. V MESECU /Poština plačana pri pošti 6320 Portorož/

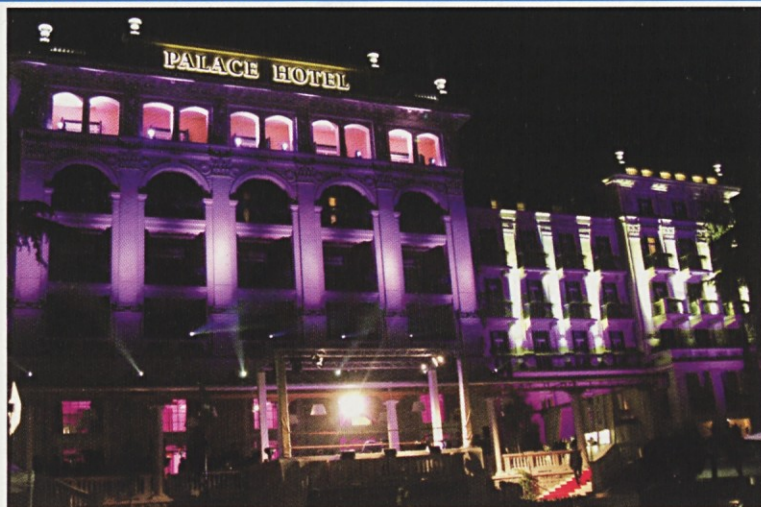
Visoka zadolženost tudi zaradi prenove hotela Palace

Istrabenzov dolg predstavlja 8,5 % celotnega neto dolga Slovenije. Najvišjo ceno zaradi mrežnega sistema zadolževanja Istrabenza bo verjetno plačala turistična divizija, ki jo vodi Marino Antolovič. Samo neodplačan dolg za prenovo Palace hotela naj bi danes znašal več kot 50 milijonov evrov. Prihajajo novi lastniki?

Uganje o prezadolženosti Istrabenza, predvsem pa o rešitvi, še ni konec. Ve se le, da gre za morda najbolj naivno kombinacijo finančnih naložb pooblaščenega Holdinga pod vodstvom Igorja Bavčarja, ki za zdaj (do 15. maja) ostaja na čelu Holdingne družbe, čeprav banke upnice zahtevajo njegov takojšen odstop.

Istrabenzov dolg bankam upnicam znaša 937 milijonov evrov (od tega je 407 milijonov dolga vpisano na Holdingško družbo d.d., ki upravlja z naložbami, okoli 500 milijonov jamstev pa so (ali niso?) banke izposlovalne pri odvisnih družbah. Istrabenzov dolg tako danes predstavlja 8,5% celotnega neto dolga Slovenije! Postavlja se še eno pomembno vprašanje, ali Istrabenzova bilanca stanja danes res kaže toliko premoženja kot je dolgovi? Zanimivo, da Instalacije v Kopru niso zadolžene.

Znotraj tega mrežnega sistema zadolževanja in nakupov vrednostnih papirjev, ki jim strmo pada rating, bo verjetno najvišjo ceno plačala prav turistična divizija, ki jo vodi Marino Antolovič, saj je morala najeti visoka posojila tudi za prenovo starega hotela Palace, katerega naložba je s prvotno načrtovanih

(in s strani NS odobrenih) 27 milijonov narasla na okoli 100 milijonov evrov! Tu je še Občina Piran, ki pričakuje plačilo 3,5 milijona evrov od prodaje svojega tretjinskega lastninskega kapitalnega deleže (zgradbe Palace hotela) v Istrabenzu.

Neodplačan del posojila za prenovo Palace hotela naj bi danes znašal več kot 50 milijonov evrov. Veriga Kempinski, ki je hotel prevzela v menedžersko upravljanje, nima z dolgovi Istrabenza nič skupnega, vprašanje pa je kaj se bo zgodilo, če bo šla skupina Istrabenz namesto v prisilno poravnavo v stečaj. Uprava mora iti, podjetja bodo razpadla na prafaktorje, banke upnice bodo zgradbe, ki so pod hipoteko, prodale, zato tudi elitni hotel zna priti v tuje roke?

INTERVJU: Marjan Božnik Marina Portorož Thies C. Bruhn Kempinski Palace Mirjam Muženič Kandidatka za evropsko poslanko

Kmetijska zemljišča vrniti občinam!

S kmetijskimi zemljišči, ki so bila nekoč v lasti občin, razpolaga državni sklad - in služi z najemninami. Minister dr. Pogačnik o tem, ali bi jih kazalo vrniti občinam.

Srečanje ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika s koprskim županom Borisom Popovičem v občinski stavbi v Kopru, 10. aprila, po vprašanju menjave 1,5 ha zemljišč v rezervatu Škocjanski zatok v lasti občine z enakovrednimi kje drugje v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov (države), smo v Primorskem utripu izkoristili tudi za pomembno vprašanje ministru, ali na vladi že bolj resno razmišljajo o spremembi zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov v smeri, da bi kmetijska zemljišča po 15 letih, odkar so jim bila odvzeta in predana Skladu, vrnili občinam, ali vsaj zazidalna zemljišča. Z uresničitvijo tega sklepa bi se tudi videlo, ali država res zaupa občinam. Dve občini na Slovenski obali tega takrat nista opravili dosledno in tako imamo celo neke vrste zmešnjavo ali dvojne evidence o lastništvu. Lep primer so kmetijske parcele v Sečoveljski dolini, kjer naj bi nastalo igrišče za golf, ki si jih lastita tako Sklad kot tudi Občina Piran.

„Zadeve v zvezi z zakonom so pripravljene in gredo na usklajevanje“, je povedal minister in hkrati dodal, da na tem področju res vladajo velike težave. Pri pomnil je, da država, ki želi voditi neko usklajeno politiko razvoja kmetijstva, mora imeti tudi določen vpliv. Če bo zakon sprejet bo država vrnila kmetijska zemljišča občinam, ki bodo potem morale prevzeti še večjo odgovornost za zaščito teh zemljišč pred pozidavami. Z nekaj sto tisoči kmetijskih parcel danes razpolaga sklad in jih daje kratkoročno (ali tudi dolgoročno) v najem posameznikom. Mnogi bi ta zemljišča želeli odkupiti in so vanje pripravljene tudi več vlagati, sklad pa

Na fotografiji Primorskega utripa: Minister Pogačnik na pogovoru pri županu Borisu Popoviču.

kot kaže vodi drugačno (najemno) politiko. Minister je popoldne obiskal tudi ribiče in se z njimi pogovarjal o ureditvi ribiškega pristanišča. Letos je za ta namen iz evropskega sklada že na voljo nekaj sredstev. Občina bo poskrbela za gradbeno dokumentacijo. Minister je opozoril tudi na pojav stekline na mejnem območju s Hrvaško.

Nevarnost povečanja inflacije!

Evropske vlade so, da bi rešile iz krize pomembna podjetja, celotne panoge, komercialne banke, ki so na veliko posojale (tudi z vprašljivim kritjem), v bistvu spustile v obtok ogromne vsote neobvladljivih evrov, hkrati pa Evropska centralna banka (ECB) v Frankfurtu resno razmišlja o dodatnem tiskanju denarja.

Pretirano izdajanje bankovcev in povečanje denarja v obtoku brez pravega kritja je makroekonomska napaka. Povzročilo bo nesorazmerja med denarnimi in blagovnimi fondmi, denar bo cenejši in lažje dosegljiv (manj cenjen), kar v začetku sicer zna povzročiti nov gospodarski zagon, a hkrati tudi nov val inflacije, ki bo v posameznih članicah EU dosegla dvomestno število! Država tako skozi njeno pomoč bankam in podjetjem postaja vedno večja lastnica teh ekonomskih subjektov, zaradi česar bo v bistvu zanemarjala svojo nadzorno funkcijo.

Istrabenz ni potopil bank!

Največje banke - upnice holdingne družbe Istrabenz - so kljub danim ogromnim posojilom tej koprski družbi v lanskem letu poslovale z dobičkom. Po nerediranih rezultatih je NKBM zabeležila 16,25 milijona evrov čistega dobička (resda precej manj kot leta 2007, pa vendarle). NLB kot največja upnica Istrabenza je zabeležila 56 milijonov bruto dobička. Nič slabše niso poslovale nekatere druge banke, ki so na veliko posojale Istrabenzu, kot tudi na primer Banka Koper. Res je, da si vodstva v nekaterih bankah sedaj zmanjšujejo plače in nagrade, njihovi nadzorni sveti pa sejinjine. Slednje v povprečju vendarle znašajo okoli 500 evrov, kar

pomeni, da nadzornik za prisotnost na morda dveurni seji NS (z običajno vključeno pogostitvijo) dobi toliko kot znaša mesečna plača navadnega delavca.

Bo Kramar vrniti nagrado?

Nekdanji predsednik uprave državne NLB Marjan Kramar je kljub nekakšnim zagotovilom vladnih mož, da bodo stvari preprečili, le prejel nagrado za pretekla uspešna leta banke bruto skoraj milijon evrov. Na banki pravijo, da je ta strateški projekt nagrajevanja predlagala nekdanja

strateška partnerica in solastnica NLB belgijska KBC. Premier Pahor še vedno roti Kramarja naj vrne denar, zakonske prisile nad zasebno pogodbo banke v večinski državni lasti pa kot kaže ni. Z njegovo nagrado se že nekaj časa ukvarjajo vsi mediji in tudi vrhunski pravni strokovnjaki, svoj lonček pameti pa pristavlja tudi dnevna politika. To samo kaže, da nekatere stvari v Sloveniji tečejo po svoji poti.

Veliko posojilo Intereuropi

Banke še imajo prosta sredstva. Za posojila se ni treba bati. Kar tri so Intereuropi posodile okoli 100 milijonov evrov - za projekt avtomobilskega terminala Čehov pri Moskvi. Ali so svoje terjatve tako zavarovale kot nekatere v primeru Istrabenza, bomo šele videli pozneje.

FOTO COLOR LABORATORIJ
Quicklab
BERNARDIN
Obala 7. 6320 Portorož
Tel.: +386 05 674 08 80
Za prenos fotografije s CD, diskete, Smart Media, Compact Flash iz digitalnega fotoaparata na fotografski papir
E-mail: fotoquicklab@siol.net
www.geocities.com/quicklab_fotolaboratorij

TGE Gas Engineering
NOVE ENERGETSKE RAZVOJNE PRILOŽNOSTI V KOPRU

V marketih kradejo košare
Potrošniki so samo v lucijskem Tušu "pozabili" vrniti 140 nakupovalnih košar, enkrat toliko pa tudi v Supermarketu Mercator v Luciji, kjer so pri eni gospe v avtomobilu našli kar 10 rdečih košar.

Skupščina oljarskega društva ŠTORTA Piran
Sklicujem skupščino Oljarskega društva ŠTORTA Piran, ki bo v petek, 17. aprila 2009, ob 20.00 uri v veliki sejni dvorani Krajevne skupnosti Lucija, Obala 105-107.
Dnevni red:
1.) Otvoritev skupščine;
2.) Izvolitev organov skupščine;
3.) Obravnava in sprejem poročila o delu društva in finančnega poročila za leto 2008;
4.) Obravnava in sprejem poročila NO;
5.) Obravnava in sprejem programa dela in finančnega načrta za leto 2009;
6.) Informacija o projektu Namizne oljke Slovenske Istre in program aktivnosti za nadaljevanje dela na tem projektu;
7.) Razno
Upravni odbor
Predsednik
Vladimir Knez

Bralcem voščimo vesele prvomajske praznike!
Uredništvo

Pririditve
Osrednja piranska občinska prireditelj bo v Avditroju 24.4. ob 19. uri. Na Trgu padlih v Izoli bosta istega dne ob 19. uri nastopila Pihalni orkester Izola in Moški zbor Izola. 25. in 26. 4. bo 7. solinarski praznik s praznovanjem Sv. Jurija. Praznovanje bo tudi v koprski Taverni 30.4. ob 16. uri, v organizaciji Oblanih sindikatov.

MORELIATO FOSIL GUESS SECTOR ZZERO
CITY PARK
TPC LUCIJA - PORTOROŽ - KOPER - SUPERNOVA

Domnevna zloraba položaja

Koprski kriminalisti zaključili preiskavo in podali kazensko ovadbo zoper koprškega župana Borisa Popoviča in dva delavca občinske uprave MOK. Očitaju mu, da je pri urejanju razmer na mestnem kopališču občini povzročil dolgoročno za več milijonov evrov škodo. Popovič odgovarja: "Preiskovalci se spuščajo v novo, že v naprej izglubljeno avanturo".

Kriminalisti sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Koper so konec marca 2009 zaključili z dalj časa trajajočim preiskovanjem kaznivih ravnanj enega od županov obalnih občin. Preiskovanja so se kriminalisti lotili na podlagi prijave Komisije za preprečevanje korupcije zato, ker je župan v sodelovanju z odgovornimi osebami občine v letu 2007, pod pretvezo, da bo občina v kopalni sezoni omogočila brezplačen vstop na mestno kopališče za vse občane, enostransko razdril veljavno koncesijsko pogodbo za mestno kopališče, sklenjeno v letu 2002 med občino in županovo bivšo družbo. To družbo ima trenutno v lasti in jo vodi županov sorodnik. Pri preiskavi smo kriminalisti ugotovili, da je sedaj že razdrto koncesijsko pogodbo leta 2002, s prejšnjim županom, podpisal prav sedanj župan, ki je bil takrat v vlogi lastnika in direktorja te družbe.

Navedeni družbi je občina namesto obveznega odkupa koncesije, podelila stavbno pravico na gostinskih objektih mestnega kopališča za obdobje 35 let. Občina oziroma v njenem imenu župan je prekinitel koncesijsko pogodbo, ker bi neplačevanje vstopnine za kopališče pri družbi pomenilo izpad enega od virov prihodkov financiranja javne službe na kopališču. Zato je župan poskrbel, da so na občini prenesli izvajanje gospodarske javne službe upravljanja obmorskega mestnega kopališča iz njegove nekdanje družbe na javno komunalno podjetje ter določili financiranje te javne službe iz proračuna občine.

V razdrti koncesijski pogodbi je bilo določeno, da mora občina, če pride do enostranskega odstopa od koncesije, povrniti koncesionarju (njegovim nekdanji družbi) neamortizirana vlaganja, zaposliti nekatere delavce ter povrniti nastalo dejansko škodo. Občina je z novim odlokom iz aprila 2007 določila, da se namesto navedenih obveznosti občine, njegovi nekdanji družbi podeli stavbna pravica in s tem določila drugačne posledice prenehanja koncesijskega razmerja, kot so bile določene s koncesijsko pogodbo. Glede na dolgoročnost in materialno pomembnost sprejete odločitve, s katero je občina omejila svojo lastninsko pravico na zemljiščih, ki ležijo na elitni lokaciji mesta, neposredno ob morju na mestnem kopališču za 35 let je očitno, da župan in odgovorne osebe občine niso spoštovale temeljnih načel učinkovitosti in gospodarnosti, določenih v Zakonu o javnih financah. To potrjuje tudi dejstvo, da odgovorne osebe občine pred pripravo Odloka niso izvedle potrebnih analiz različnih

možnosti, ki bi utemeljile odločitev za opisan način prenehanja koncesijskega razmerja. Občina do aprila 2007, pred pripravo in sprejetjem novega Odloka o upravljanju, ni ocenila vseh finančnih posledic, ki so izhajale iz enostranskega prenehanja koncesijske pogodbe in finančnih posledic, ki so nastale po njenem prenehanju. Odgovorne osebe občine so tako šele meseca avgusta 2007, na podlagi pridobljenega cenitvenega poročila »ugotovile« zgoj znesek neamortiziranih vlaganj družbe, ki je znašal približno 270.000€, pa še ta vrednost po izvedenskem mnenju ne predstavlja verodostojno prikazane vrednosti vlaganj. Odgovorne osebe občine, prav tako nikoli niso analizirale in ugotavljale višine stroškov, ki bi jo morala za financiranje izvajanja javne službe upravljanja mestnega kopališča občina izplačati javnemu komunalnemu podjetju v obdobju 35 let.

Sporni neamortizirani znesek vlaganj družbe v višini približno 270.000€ predstavlja zgoj 0,5 odstotka izvršenih prihodkov oziroma 0,4 odstotka odhodkov proračuna občine v letu 2007. Prav tako je navedeni znesek zgoj za 22.000 € višji od zneska, katerega je občina iz občinskega proračuna izplačala javnemu komunalnemu podjetju in sicer zgoj kot enoletni strošek, ki ga je imelo navedeno podjetje z izvajanjem gospodarske javne službe - upravljanje obmorskega mestnega kopališča. Strošek neamortiziranih vlaganj družbe bi občina lahko pokrila z enkratnim izplačilom oz. odkupom koncesije, ki je skoraj enak enoletnim stroškom, ki jih bo občina zaradi opisanega nezakonitega ravnanja osumljenih, vsakoletno imela še naslednjih 35 let. Občina se je namreč z Odlokom zavezala, da se bo financiranje te gospodarske javne službe opravljal iz njenega proračuna.

Namesto odločitve, da občina z enkratnim izplačilom od nekdanje županove družbe odkupi koncesijo, so se župan in odgovorni na občini v letu 2007 odločili za škodljivo posledico, po kateri bo občinski proračun za izvajanje gospodarske javne službe, v naslednjih 34 letih oškodovan za več milijonov evrov, če upoštevamo enako visoke stroške vzdrževanja kopališča, kot jih je imelo javno komunalno podjetje v prvem letu izvajanja dejavnosti na kopališču.

Župan in odgovorne osebe občine pri odločitvi za izplačilo odškodnine družbi tudi niso preverjali možnosti za ugotavljanje interesa drugih subjektov, bodisi za ustanovitev stavbne pravice,

bodisi za najem gostinskih objektov, bodisi za odkup in prevzem koncesije. Odgovorne osebe občine pri tem niso upoštevale takrat veljavnih predpisov za obremenjevanje premoženja in niso uporabile obveznih metod. V opisanem primeru bi morale uporabiti tudi metodo »javne ponudbe«, ki bi zagotovila javnost in preglednost postopka podelitve stavbne pravice in s tem možno vključitev drugih potencialnih ponudnikov v postopek, kar bi glede na turistično - gostinsko dejavnost, elitno lokacijo, visoko donosnost dejavnosti itd..., privedlo do ugodnejšega finančnega rezultata za občino. Prav z namenom, da se izloči preostale zainteresirane ponudnike, so se v obravnavanem primeru odločili za oddajo oz. obremenitev stvarnega občinskega premoženja s t.i. metodo »neposredne pogodbe«, za katero po Zakonu o javnih financah in Uredbi o razpolaganju s premoženjem ni bilo pogojev.

Iz pridobljene in zasežene dokumentacije v kriminalistični preiskavi ni bilo razvidno, da se je občina z družbodogovorilaz nadaljnja soglasja h gradbenim posegom, ki naj bi jih izvajal imetnik stavbne pravice in sicer kako mora družba uporabljati objekte (npr. upravljanje z gostinskimi objektom v skladu z namembnostjo, obvezno obratovanje gostinskih objektov v obratovalnem času kopališča, organiziranje gostinske dejavnosti na način, ki je v interesu izvajanja javne službe ipd.), kot je to bilo predhodno določeno v razdrti koncesijski pogodbi, kar daje družbi široko avtonomijo razpolaganja s predmetnimi nepremičninami ter s tem povezano tudi nepredvideno in neopredeljeno dolgoročno premoženjsko korist.

V opisanem primeru 35 letne obremenitve stvarnega - nepremičnega premoženja občine, izvedenim s podelitvijo stvarne pravice - stavbne pravice družinski družbi osumljenega župana in 35 letnim financiranjem gospodarske javne službe upravljanja obmorskega mestnega kopališča iz občinskega proračuna, so župan in odgovorne uradne osebe občine, naklepno kršile predpise z izključnim namenom, da bi tej družbi na tak način omogočili veliko premoženjsko korist, ki bo dolgoročno znašala več milijonov evrov. Občini je že bila povzročena velika premoženjska škoda, ki znaša najmanj 200.000€ oziroma bo dolgoročno znašala več milijonov evrov, županovi »družinski« družbi pa je bila pridobljena tudi nepremoženjska korist, saj je na opisan način družba prišla do elitne lokacije, kjer opravlja gostinsko dejavnost in bo v nadaljnjem obdobju imela »proste roke« pri obnovi in dograjevanju obstoječih objektov ter pri gradnji novih objektov na tej lokaciji.

V zvezi te kriminalistične preiskave so kriminalisti Sektorja kriminalistične policije Koper na Okrožno državno tožilstvo podali kazensko ovadbo zoper župana te občine in zoper dve odgovorni osebi občine. Z opisanimi ravnanji je župan utemeljeno osumljen storitve kaznivega dejanja Zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po I. in po IV. odstavku 261. člena Kazenskega zakonika (KZ 95), njegova dve sosterilca, predstojnika posameznih občinskih služb, pa sta kot uradni osebi utemeljeno osumljena storitve enakega kaznivega dejanja v zvezi s sosterilstvom po 25. členu KZ.

Za to kaznivo dejanje se storilca kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

Diplome za oljkarje

Društvo oljkarjev Slovenske Istre (DOSI) je tudi na letošnjem občnem zboru podelilo svojim članom diplome z zlato in srebrno vejico ter pohvale za ekstra deviško oljčno olje.

Mladen Knez z družino iz Strunjana je lani pridelal 700 litrov kakovostnega oljčnega olja in si na letošnjem občnem zboru v soboto, 4. aprila, v prostorih OŠ v Šmarjah pri Kopru prislužil diplomu z zlato oljčno vejico za oljčno olje leccino 2008 ter diplomu s srebrno vejico za ekstra deviško oljčno olje - mešanica belica, leccino in ascolana „tenera“. Ob številnih nagradah je visoka priznanja osvojila tudi družina Tatjana in Vlado Munda iz Liminjana in sicer diplomu z zlato vejico za sortno olje, pridelano iz oljke maurino 2008, diplomu s srebrno vejico za ekstra deviško olje letnik 2008 ter pohvalo za ekstra deviško olje.

Oljčna letina 2008 je bila izjemna, v primerjavi z letom 2007 boljša v povprečju za 40 odstotkov, pa tudi kakovost ni zaostajala. Nihče nima prave ocene koliko olja sploh pridelamo, ocenjuje pa se na 400-500 ton, saj uradna prodaja predstavlja morda največ 30% teh količin. Kljub temu, da lahko v trgovskih centrih, kot je na primer EuroSpin, najdete ekstra deviško olje po izjemno nizki ceni okoli 3 evre za liter, istrski in briški oljkarji z lahkoto prodajo svoje olje po tri do štiri krat višji ceni, kar potrjuje, da porabniki zaupajo naši kakovosti. Kot so večkrat tudi že omenili, bi država morala razmisliti o smiselnosti visokega obdavčevanja oljkarjev, saj velja katastrofični dohodek, ki je dva in pol krat višji od intenzivnega nasada, na primer vinogradov.

Oljkarje sta pozdravila tudi predsednik Zveze društev oljkarjev Slovenije (ZDOS) Miha Lipušček iz Društva oljkarjev Brda (DOB), ki je opozoril na problem nezadostnega financiranja zveze in državna sekretarka na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Sonja Bukovec, ki je povedala, da v okviru priprav strategije razvoja in ukrepov kmetijske politike po posameznih proizvodnih usmeritvah deluje tudi delovna skupina za področje oljkarstva, kjer se določajo usmeritve za doseganje ključnih ciljev te dejavnosti za prihodnja leta. „Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se zaveda pomena oljke, ki sodi med najbolj tipične s r e d o z e m s k e kulture na Slovenskem, oljčno olje pa je s svojo sestavo i z r e d n e g a pomena za č l o v e k o v o zdravje. Zlasti pomembno je ekstra deviško oljčno olje

Predsednik oljkarjske zveze Miha Lipušček v pogovoru z državno sekretarko Sonjo Bukovec (na sredini) in Viljamko Vesel.

Istre, ki je vrhunski prvi slovenski proizvod, ki je v EU zaščiten z označbo geografskega porekla“, je dejala sekretarka. Morda je treba pripisati, da bomo že čez nekaj mesecev imeli zaščiten še en pridelek z geografskim poreklom s tega področja - Namizne oljke Slovenske Istre vlagatelja zahtevka Štorte Piran.

Zaradi zavedanja pomena oljkarstva je ministrstvo v letu 2007 z odločbo imenovalo člane v Nacionalni svet za oljkarstvo, njegove naloge pa so strokovne in sistemske narave. Opozorila je na pomen trženja in povezovanja oljkarjev tudi s turizmom in varovanje kulturne krajine. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano žal ne ureja vprašanja zniževanja davščin oljkarjem, lahko pa to predlaga pristojnemu ministrstvu za finance, nam je že pred tem srečanjem povedal minister dr. Pogačnik. Žal se zadeve ne premaknejo nikamor.

Uničujoč potres v osrednji Italiji

Velikonočni prazniki v Italiji so bili prežeti z žalostjo, kajti uničujoč potres je v ponedeljek, 6. aprila ob 3.32 uri stresel srednji del Italije in zahteval skoraj 300 življenj. Najhujše je bilo v mestu L.Aquila, kjer so hiše padale kot domine. Podrl se je ves zgodovinski del mesta. Okoli 40.000 ljudi je ostalo brez strehe nad glavo. Po grozi, ki so jo doživeli tamkajšnji prebivalci, se v Italiji danes sprašujejo, ali so bile novejšje zgradbe, ki niso vzdržale potresnih sunkov, res grajene protipotresno?

PA ŠE RES JE

Molimo za zdravje tujcev

Zdravje slovenskega izvoznega gospodarstva je predvsem odvisno od zdravja zahodnega, saj na tem tržišču prodamo več kot 60% vseh naših izvoznih izdelkov. Ker naši gospodarstveniki in makro ekonomisti ne vedo več kaj bi s tegobami, ki so zajele naš realni sektor, priporočamo kakšen očenaš za zdravje tujih naročnikov. Morda bo pomagal.

Neodvisni nestranski časnik za območje Slovenske Istre in zamejstva Primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj:

primorski utrip

informa

Odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglasnega oddelka:
Primorski utrip, Obala 125 Lucija,
6320 Portorož
Tel.: 05 6777 140, telefax: 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net
www.primorski-utrip.si

Informa Portorož, tržno komuniciranje in
informiranje Obala 125, 6320 Portorož,
Adrijana Krajnc Vasovič s.p.
Tel.: 05 6777 140, telefax: 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net

Matična številka: 1094343,
ID št. za DDV: SI59225246
TRR: 10100-0035275306
Banka Koper, PE Lucija
Letna naročnina (za 12 števil) 12,00 EUR

Casopis je vpisan v razvidu medijev Ministrstva
za kulturo RS pod zap. št. 460.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
(Ur. List RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode
za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

Tehnično urejanje: Informa Portorož
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 2000

Center tehnike Koper

Ljubljanska cesta 5, tel.: 05/662 69 10

**Piščančje meso
BREZPLAČNO**

Žar Gorenc

plinski, dim.: 51 x 40 cm, s kuhalnikom, FE ploščo in nogami
+ pakirano piščančje meso za žar
(na voljo v živilskih prodajalnah Mercator s tovrstno ponudbo)

BREZPLAČNO

Redna cena: 117,82 EUR

94,90 EUR

19%
prihranka

Mercator
najboljši sosed 60 let

Ponudba velja od 3. 4. do 6. 5. 2009 oz. do prodaje zalog.

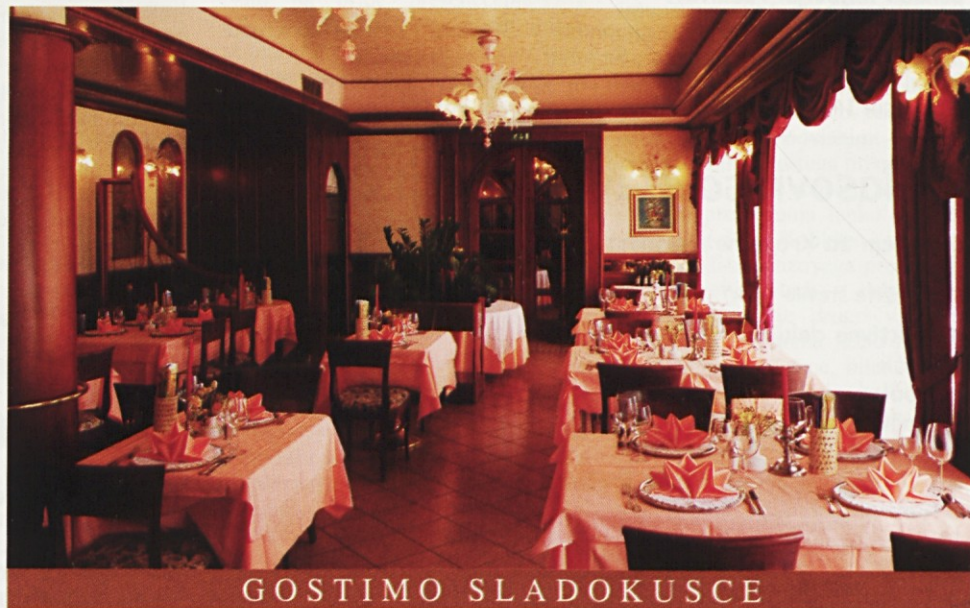
Poslovni sistem Mercator, d.d., Dunajska cesta 107, Ljubljana. Simbolne slike.

Iskrene čestitke ob mednarodnem delavskem prazniku.

SPLOŠNA PLOVBA

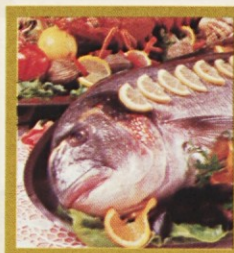
Podjetje za mednarodne pomorske prevoze in storitve v pomorskem prometu d.o.o.
International Shipping and Chartering Ltd.
Portorož, Slovenija
www.splosnaplovba.com

GOSTIMO SLADOKUSCE

Restavracija À LA CARTE

Restavracija hotela Marko v Portorožu vabi v goste ljubitelje dobrih, izbranih jedi in zlahtne kapljice. Pri nas boste odkrivali svet morskih in mesnih kulinarčnih dobrot, ki jih pripravljamo z ljubeznijo iz skrbno izbranih naravnih sestavin.

Gostoljubno vas bomo postregli v restavraciji ali na terasi, ki se ponaša z zavetjem čudovitega parka in s pogledom na morje. **Vabljeni na kulinarčno predstavo restavracije Marko, ki bo zadovoljila še tako velike sladokusce.**

HOTEL **MSM** MARKO
PORTOROŽ PORTOROSE

HOTEL MARKO, Obala 28, 6320 Portorož - Slovenija
tel. ++386 5 617 40 00, fax ++386 5 617 41 11, www.hotel-marko.com

**SOCIALNI
DEMOKRATI**

Spoštovani,
pomlad je zopet prišla in prav je, da se veselimo toplih dni!

ŽELIMO PA VAM TUDI VESELE PRAZNIČNE DNI IN
ČESTITAMO ZA PRAZNIKE

27. april - DAN UPORA PROTI OKUPATORJU

1. maj - MEDNARODNI PRAZNIK DELA

1. maj 2004 - DAN VSTOPA SLOVENIJE V
EVROPSKO SKUPNOST.

www.socialnidemokrati.si

Socialni demokrati Piran
Socialdemocratici Pirano

Vinjete kot posebna slovenska šola

Ne vemo zakaj si je bilo treba z uvedbo vinjet nakopati jezo v Bruslju, ko nam je Evropska komisija celo zagrozila z blokado 90 milijonov evrov za izgradnjo dela cestnega omrežja. Ali se nismo mogli nič naučiti od Avstrijcev, ki so sprva z letnimi in polletnimi vinjetami naredili isto napako in so pozneje bili prisiljeni uvesti vinjete za krajši čas uporabe. Tako lahko na nekdanjem mejnem prehodu v Šentilju kupite desetdnevno vinjeto za 7 evrov, kar je relativno poceni, na krajšem gorskem cestnem prehodu v Švico pa lahko kupite celo enodnevno vinjeto. Toda Avstrijci so postali pametni in zasolili predromno (15 evrov). Iz EU so nam dali jasno vedeti, da slovenske vinjete (polletna 35 in letna 55 evrov) niso v skladu z načeli pravičnosti v Evropski uniji, s čimer se je strinjal tudi naš prometni minister in to tudi javno priznal. Vse skupaj naj bi zakuhal prejšnji minister za promet Žerjav, ki menda ni hotel niti slišati o vinjetah s krajšo veljavnostjo? Na „nepravičnost“ nas je opozoril evropski komisar Tajani, ki bi v bistvu moral najprej kritizirati italijanske, precej dražje

vinjete. Minister Vlačič je sprva menil, da se trma izplača, potem pa je popustil in predlagal vladi spremembo zakona - in Slovenci ter z njimi tudi tuji turisti bomo poslej, s 1. avgustom 2009, kupovali sedemdnevne vinjete po 15 evrov ali letne za 95 evrov. Polletnih naj ne bi bilo več. Tiste, nalepljene na avtomobilskem vetrobranskem steklu, veljajo do konca datuma označenega na vinjeti. Zakaj so Avstrijci uvedli desetdnevne in ne sedemdnevne vinjete? Zato, ker vedo, da turisti običajno rezervirajo tedenske počitnice, nato se vračajo domov, za kar porabijo še kakšen dan. Tuji turisti, ki bodo prihajali v Slovenijo na tedenske počitnice, bodo morali kar pohiti, kajti sicer si bodo morali kupiti še eno tedensko vinjeto! Turistično gospodarstvo pa nič. Ali naša vlada res misli, da so Evropejci naivni in da nič ne razumejo. Izgubo ali izpad prihodka, ki si ga bomo nakopali z nepremišljenimi eksperimenti okrog vinjet, bodo poravnali davkoplačevalci ali pa bomo obremenili tovornjake - in si nakopali novo jezo.

Skupščina Avto moto društva Piran

Marjetki Česnik še en mandat, podpredsednik Emanuel Zalar

Na skupščini Avto moto društva v Strunjanu v petek, 10. aprila 2009, je predsednica Marjetka Česnik, ki je bila soglasno ponovno izvoljena, podala poročilo o štiriletnem delovanju društva od leta 2005 do 2008 ter poudarila, da so bile razmere za društvo v tem času zelo neugodne, kljub temu pa so člani s svojim prizadevnim, velikokrat tudi brezplačnim delom, dosegli uspehe. Članstvo se je od leta 2005 (1923 članov) nekoliko zmanjšalo in jih društvo danes šteje 1816. Kljub najnižjim cenam na Obali se postopoma zmanjšuje tudi število tečajev v avto moto šoli. Kar velike

Častno članstvo Vincenzu Barrantu.

uspehe so dosegli pri urejanju avto kampa. 18. aprila ob 14.00 uri bodo svečano odprli obnovljeno restavracijo AMD v Strunjanu. Člane društva je pozdravil generalni sekretar AMZ Slovenije Matjaž Gabršček. Na koncu so podelili tri častna članstva AMD Strunjan. Častno članstvo je prejel tudi dolgoletni član Vincenzo Barranto. FOTO: Primorski utrip.

Glasujmo za najboljšo Krajevno skupnost

Krajevne skupnosti v glavnem nimajo velikih občinskih pristojnosti, a so nekatere kljub temu zelo aktivne in uspešno gradijo lokalno samoupravo, opozarjajo na probleme in povezujejo krajanke. V uredništvu smo ocenili, da si nekatere v Slovenski Istri in na Krasu zaslužijo tudi primerno javno priznanje, zato bomo vse do konca novembra 2009 v vsaki številki Primorskega utripa objavljali vprašalnik s točkami, seštevek katerih bo na koncu ponudil najboljši rezultat.

Glasujete lahko za krajevne skupnosti v Slovenski Istri in na Krasu /občine Piran, Izola, Koper in Sežana/. Rezultate s priznanji prvim trem Krajevnim skupnostim bomo razglasili 14. decembra na javni prireditvi v Portorožu.

Glasovnica števil. 1 - april 2009

Glasujem za Krajevno skupnost:

(Obkrožite število točk)

a.) Aktivno deluje za razvoj kraja

10 točk
30 točk
50 točk

b.) Organizira prireditve in srečanja s krajan

5 točk
10 točk
20 točk

c.) Redno obvešča krajanke o svojem delu in sklepih sveta KS

0 točk
5 točk
10 točk

d.) Aktivno spremlja delo najvišjega organa občine, občinskega sveta

1 točka
3 točke
5 točk

e.) Redno obvešča krajanke o sklepih občinskega sveta in izvajanju nalog, ki zadevajo KS

0 točk
3 točke
5 točk

d.) Pomaga krajanom pri iskanju informacij ali njihovih pravic

5 točk
10 točk
30 točk

Izrežite vsakokratno objavljeno glasovnico in jo do 10. v mesecu pošljite ali osebno dostavite na naslov: Primorski utrip, Obala 125, 6320 Portorož.

Sežana

Mati zanikala umor svojih otrok

Osumljena mati umorjenih štiriletnega dečka ter dve leti in pol stare deklice v Sežani je zanikala, da bi dvignila roko nad svoja otroka, ki sta umrla nasilne smrti po zadušitvi v noči 31. marca 2009.

Starša sta se kar dolgo ločevala in ni izključeno, da je vse to, poleg zdravstvenih in psihofizičnih težav matere, pripeljalo do tragedije, ki se je zgodila konec marca v stanovanjskem stolpiču v Sežani. Umrla otroka so pokopali na pokopališču v Šmarjah. Policija ima jasne dokaze, da sta fantek in deklica bila zadušena. Osumljena je mati Kristina M., ki so jo že odpustili iz psihiatrične klinike in jo pripeljali pred preiskovalno sodnico v Koper. Kriminalisti so namreč zoper osumljeno mater vložili kazensko ovadbo.

Po zakonski dolžnosti jo zastopa zagovornik odvetnik Branko Gvozdič iz Sežane, očeta pokojnih otrok pa Franci Matoz iz Koprja, ki je prosil policijo naj pogleda tudi kaj so v teh letih delali odgovorne socialne službe in psihiater Mrevlje, ki je mater vseskozi tudi obravnaval in zadrževal, da je z njo vse v redu. Odvetnik Matoz je na novinarski konferenci v Kopru povedal, da je oče na nevarnost, da bi se otrokoma lahko kaj zgodilo, opozarjal. Seveda pa nihče v Sežani, v ključno s socialnim centrom, kaj tako groznega ni pričakoval.

V Umagu do konca marca 20% manj prenočitev

Letošnji začetek turistične sezone v Istri ne kaže ravno najboljše slike.

V Umagu, kjer so v letu 2008 razpolagali s 16.000 turističnimi ležišči različnih vrst in kategorij, so zabeležili 1.593.268 prenočitev, kar je toliko kot doseže občina Piran v najboljših letih. Od naštetih prenočitev je bilo 109.634 prenočitev domačih gostov (Indeks 114) in 1.483.643 prenočitev tujih gostov (Indeks 99). Kar 242.000 tujskih prenočitev (Indeks 115) v Umagu so ustvarili Slovenci, ki so, kot je povedala direktorica Turističnega združenja mesta Umag Sanda Bravar Radizlovič, odlični gostje in dobri potrošniki. Če bi seštel turistični obisk Slovencev v vseh mestih hrvaške Istre - od Umaga do Pulja in Opatije - bi ugotovili, da naši gostje tam ustvarijo več prenočitev kot jih skupaj zabeležijo vsa tri obalna mesta Izola, Koper, Piran, saj samo Poreč razpolaga z več turističnimi posteljami vseh vrst kot vsa Slovenija.

Tudi letos so se umaški turistični delavci in hotelirji že predstavili v Sloveniji in sicer 24. marca v Ljubljani ob dnevu belušev. Žal se letošnja turistična sezona v Umagu ni pričela najbolj uspešno, saj so do konca marca zabeležili za okoli 20% manj obiska. Treba pa je povedati, da

Utrinki iz Umaga.

FOTO: FK-Primorski utrip.

imajo manj registriranih turističnih postelj (zlasti zaradi „čiščenja“ pri sobodajalcih) in pa da je bila velika noč lani marca, letos pa je bila 12. in 13. aprila, ko naj bi se že povečal obisk.

Tudi gostinci ob obali, ki turiste že prijetno greje sonce, niso najbolj zadovoljni. Za en evro dobite v uradni menjalnici 7,37 kune. Za deset evrov vam bodo restavraciji San Valentino ob morju postregli veliko pizzo, veliko pivo in kapučino.

Na sezono so kljub slabim izgledom zaradi svetovne recesije dobro

pripravljene. V hotelih imajo trenutno 3.798 postelj, v apartmajih 3.764, kampih 3700, v zasebnih sobah 2.100, hotel Kristal posebej ima 155 postelj, kar je skupaj 13.517 postelj, torej precej manj kot lani.

V Umagu pa tudi že prirejajo razne prireditve. Prospekt oziroma letak z naslovom Rad imam Hrvaško vabi na 12. sejem cvetja v Umagu z bogatim kulturnim programom, 25. in 26. aprila 2009.

V času od 23. 3. do 9. 4. pa so že organizirali obsežno spomladansko čistilno akcijo.

Oljkarstvo na Primorskem

Velik uspeh piranskega oljarskega društva Štorta Namizne oljke Slovenske Istre zaščitene

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije je Oljarskemu društvu Štorta Piran izdalo odločbo o predhodni nacionalni zaščiti namiznih oljk Slovenske Istre z označbo porekla.

UO društva Štorta pripravlja poročilo o dosežkih na področju nacionalne zaščite namiznih oljk.

O pomembnem dokumentu, ki ga mora potrditi še ustrezen odbor pri Evropski komisiji, v kar pa nihče ne dvomi, je v petek, 20. marca, v Strunjanu razpravljali tudi Upravni odbor društva Štorta in sprejel sklepe o nadaljnjih aktivnostih na tem področju. Člane društva, ki jih je sedaj že okoli 90, bodo o tem seznanili na skupščini društva 17. aprila ob 20. uri. Celoten projekt je ocenjen na 87 tisoč evrov. Stroški so v celoti poravnani.

Namizne oljke Slovenske Istre z zaščiteno označbo porekla so vpisane v evidenco zaščiteneh in certificiranih kmetijskih pridelkov ali živil pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS pod zaporedno številko 38.

Oljke s tako zaščiteno označbo porekla lahko pridelujejo samo tisti proizvajalci, ki zanje pridobijo certifikat v skladu s predpisom, ki ureja postopke zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil. Tako lahko pričakujemo, da bodo slovenski oljkarji že konec leta 2010 na tržišču ponudili prve „certificirane“ vložene oljke vrhunske kakovosti.

Postopek je bil dolg, zahteval je veliko strokovnih preverjanj, finančnih stroškov, analiz in dokumentov, vse pa je uspešno pripeljal do prvega cilja član društva in UO Peter Deržek. Sicer pa so pri projektu sodelovali še Vanja Dujc, Vasilij Valenčič, Milena Bučar-Miklavčič in Bojana Butinar. Oitljena specifikacija - elaborat za namizne oljke Slovenske Istre z zaščiteno označbo porekla ima skupaj s prilogami kar 43 strani. Glede na objavo fotografije v Primorskih novicah - kozarca - z napisom štorta, ki lahko zavaja, da je vse to že potrjeno, je treba povedati, da nihče od oljkarjev še ne more nastopati na tržišču pod navedeno zaščitno oznako.

Oljarsko društvo, ki ima sedež v Sv. Petru 85, je s tem prevzelo tudi veliko odgovornost, saj mora organizirati združenje proizvajalcev, ki so pripravljene pridelovati in vlagati namizne oljke ter jih ponuditi na tržišču, plačati certificiranje, oljarsko društvo pa je dolžno po navodilih ministrstva do konca februarja vsakega tekočega leta sporočiti količino pridelanih namiznih oljk v preteklem letu.

Odločba ministrstva o zaščiti geografskih označb in označb porekla namiznih oljk Slovenske Istre je predhodna in velja do vpisa v Register zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb, ki ga vodi Evropska komisija. V Upravnem odboru Štorte Piran so prepričani, da bo komisija o tem odločila pozitivno. Odgovor lahko pričakujejo v nekaj mesecih.

Oljarsko društvo Štorta ima v svojih Pravilih zapisano nalogo o zaščiti in spodbujanju razvoja oljkarstva, zlasti avtohtonih piranskih sort kot so: piranska štorta, piranski zmartel ali mortina, piranska mata, piranska črnica, piranska komuna ali rosulja, piranska buga in piranska žizula.

Res je, da je v Slovenski Istri najbolj razširjena istrska belica, ki daje tudi največ olja in sicer od 18 do 22 odstotkov. Nekaj manj dajejo črnice, od 14 do 16 odstotkov, a je olje veliko boljše.

Za zaščito in razmnoževanje avtohtonih sort skrbi piransko Oljarsko društvo Štorta, ki upravlja tudi z vzorčnim oljčnikom Občine Piran na Forma vivi.

B. K.

Prenavljajo lucijski market

Zaradi ureditve okolice se bo moral seliti tudi edini lucijski kiosk.

V Luciji pri semaforiziranem križišču so v začetku aprila začeli prenavljati Mercatorjev market št. 7, ki naj bi bil nared v bolj funkcionalni obliki v drugi polovici maja.

Izvajalec del je družba Geoit. Natalija Štimec, direktorica MO IV. iz družbe Mercator d.d. nam je povedala, da je bil market po več letih že potreben temeljite prenove. Za tamkajšnji bife iščejo primernegega najemnika. Stavbe ne bodo povečali, uredili bodo le okolico, tudi tisti del njihovega zemljišča, na katerem stoji kiosk 3DVA, ki mu, kot je dejala direktorica, ne morejo več podaljšati najemne pogodbe. Družba 3DVA sedaj vneta išče (tudi pri občini) nov primeren prostor ob cesti. Če bodo dobili dovoljenje stanovančev bodo kiosk preselili nekaj metrov naprej, morda pa bodo našli primerno lokacijo pri slaščičarni Bučko. O tem koliko naj bi veljala naložba za prenavo marketa nam še niso mogli povedati, navajajo pa problem, ker market nima zagotovljenih lastnih parkirnih mest za kupce.

Kratke korenine naših menedžerjev ali konec neke zgodbe

Bavčar odhaja?

Po deseturni očitno neproduktivni seji nadzornega sveta holdinške družbe Istrabenz d.d. pozno v noč s 30. na 31. marec 2009 na sedežu družbe v Koprju, ko banke upnice niso sprejele predloga reprogramiranja terjatev 407 milijonov evrov, je nepreklicno odstopil prvi mož holdinške družbe Istrabenz Igor Bavčar. V Istrabenzu bo do izdaje poslovnega poročila kmalu vse jasno: prisilna poravnava ali stečaj kot najslabša inačica za banke upnice. Bavčar, ki je 1/3 lastnik Istrabenza, bo vodil upravo do zasedbe novega predsednika, kar naj bi se zgodilo do 15. maja 2009.

V Sloveniji se ne moremo načuditi kako smo lahko izpeljali prehod oziroma preoblikovanje družbenega lastništva v zasebno, kako je mogoče, da smo tako rekoč skozi noč dobili peščico multi milijonarjev, ob njih pa že skoraj 200 tisoč revežev. Zgledni nekdanji „rdeči“ direktorji so se prelevili v močne predsednike uprav - managerje, ki v dobršem delu lastniško obvladujejo že več kot polovico našega gospodarstva, individualno pa ponekod že skoraj cela podjetja. Kako so prišli do bajnega premoženja bodo izvedeli šele naši zanamci.

Sedaj pa naenkrat težave. Na dan prihajajo shriljivke, nepreverjene številke o njihovem premoženju, solastništvu, izgubah, ki segajo tudi že v stotine milijonov evrov, veliko manj pa je znano kako so ti ljudje, ki jim ne bi smeli kar tako nadeti slabšalnega naziva tajkuni, prišli do enornega premoženja, s katerim v bistvu niti ne znajo upravljati, ker so nekateri po vsem tem kar lahko vidimo, ekonomski analfabeti, škoda pa trpijo običajni delavci.

Najprej Intereuropa, nato MIP in Istrabenz

Andrej Lovšin brez odpravnine

V Intereuropi, ugledni mednarodni družbi, so pred kratkim iz krivdnih razlogov odstavili nekdanjega častnika JLA, predsednika uprave Andreja Lovšina, ki se je znal javno pohvaliti o tem koliko delnic je kupil v svojem zanesljivem podjetju. Nadzorniki so mu očitno zaupali solistično vodenje poslov pri nakupu kamionskega terminala v Čehovu pri Moskvi in vse (na začudenje novinarjev) tudi naknadno blagoslovljali, sedaj pa naenkrat tako groba odstavitev - in to brez odpravnine! Očitno premalo preverjeno novico, da bo Lovšin za popotnico prejel 70.000 evrov je objavil brezplačnik Žurnal. Lovšina čaka tudi postopek zaradi podane kazenske ovadbe zaradi kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic in to zaradi prekoračitve pooblastil pri ruski naložbi. Res je, da neka naložba, ki bo menda nekoč kaj prinašala, poskoči s prvotnih 44,7 milijona evrov na 140 milijonov, zahteva vsaj obrazložitev. Lovšina, ki naj bi torej le presegel svoja pooblastila, ni več v vrhu Intereurope, vodenje uprave je prevzel novi predsednik uprave Zvezdan Markežič.

Medtem, ko potrošniki jemo poceni madžarsko, avstrijsko in še kakšno meso v akciji, sta se v brezizhodnem položaju znašli goriška in pomurska mesnopredelovalna industrija.

V Istrabenzu že skoraj vse jasno

Popolnoma drugačna zgodba je v družbi Istrabenz, ki se je iz podjetja s konkretno poslovno in proizvodno dejavnostjo prelevila v trgovca z nakupi in prodajo premoženja - in zašla v hude škripce z enormno visokimi zadolžitvami holdinške družbe pri kar 19 bankah.

Podjetje naj bi zašlo na napačno pot že, ko je prodalo bencinske servise in to z blagoslovom nekdanjega prvega moža Janka Kosmine. Novinarjem so vedno trdili, da so servisi nerentabilni. Za avstrijski OMV, ki jih je odkupil, očitno niso! V Istrabenz pride nov

Uspešen branitelj.

Karikatura: Miloš Arsenov.

človek z osamosvojitelskimi, evropskimi, notranjepolitičnimi in še kakšnimi izkušnjami, ki se loti novih „podjetniških“ potez - kupovanja in prodaje vrednostnih papirjev (delnic), kapitalskih deležev podjetij, ustanavljanja družb, seštevanja ali bolje rečeno zagotavljanja visokih dobičkov, za nakupe pa od prijaznih bank (nekaterne se sploh niso zavarovale) najame nekaj več kot 400 milijonov evrov posojil. Nič manj niso hitele z najemanjem posojil družbe v verigi Istrabenza in to kar okoli 500 milijonov!

Nato pa pride presenečenje - nenapovedana finančna kriza - in vse se nenadoma sesuje kot hišica iz kart. Delnice padejo, borza za nekaj časa ustavi trgovanje. Banke, bilo naj bi jih kar 19, ki druga za drugo očitno niso vedele (to naj bi bil konzorcij?), bi po logiki upniških razmerij morale predlagati prisilno poravnavo holdinške družbe Istrabenz, a kaj ko tega ne morejo storiti, saj bi bile kot upnice morda ob velik del svojih terjatev. Znotraj sistema prisilne poravnave bi se lahko z upravo dogovorile o načinu poravnave, na primer, da bi svoje terjatve, ali del terjatev, reprogramirale v lastniške deleže. V posebnem (upniškem) razredu bi postale lastnice ali solastnice Istrabenzovega premoženja, hotelov, skladišč, tovarne, upravnih stavb... Za delavce v teh podjetjih se ne bi nič spremenilo, če novi lastniki ne bi spremenili dejavnosti, zato je odveč govoriti o nenadni brezposelnosti.

Bistveno je kdo je najel posojila!

Banke, ki niso zavarovale svojih terjatev, ki so postale premoženje „v zraku“, bodo postale navadne upnice, v nižjem razredu morebitne prisilne poravnave - in bodo dobile ostanke. Morda le kakšnih 20 odstotkov svojih terjatev in še to, ko si bo Istrabenz nabral nova likvidnostna sredstva. V tem tiči pravi ključ in tu so si banke, ki so računale na visoke dobitke, solidarne! Primer portoroškega Casinoja, ki je s prisilno poravnavo (na škodo upnikov, ki niso imeli zavarovanih terjatev) prihranil okoli 10 milijonov evrov, se verjetno ne more zgoditi. Kaj pa podaljšanje roka odplačila dolgov? Tudi to je opcija, saj so se banke prisilno spremenile iz upnic v svojevrstne talke in bodo morda kdaj le dobile nazaj svoj denar, pogovarjati pa se bodo morale z novo upravo.

Zadnja možnost - stečaj

Ostane še zadnja možnost - stečaj holdinške družbe, torej dolžnika, do česar pa naj ne bi prišlo, je trdil Bavčar, ki mu ni vseeno kaj se bo zgodilo deloma tudi z njegovim podjetjem. Sodišče imenuje stečajnega upravitelja. Sočustvujemo z vodilnimi, ki so nam vendarle včasih pripravili lepe urice na sprejemih in bogatih pogostitvah. Sočustvujemo z Bavčarjem, ker bo namesto morda dveh milijard imel na svojem transakcijskem računu oziroma v lastniškem deležu, le morda 20% tega zneska? Če bi banke - upnice zahtevale na sodišču stečaj, je pomembno vprašanje, ali je Istrabenz medtem že pojedel lastno substanco. Torej ali ima družba z vsemi odvisnimi družbami vred še toliko prostega premoženja in je toliko stečajne mase iz katere bi s prodajo premoženja lahko poplačali vse dolgove? Kolikšna je realna vrednost Istrabenzovega premoženja, ki se svetlika tudi v delnicah, ki strmo padajo, je drugo vprašanje, ki pa bo popolnoma jasno z oddajo konsolidirane bilance, bilance stanja in poslovnega poročila, za kar imajo takšna podjetja čas do konca aprila. Takrat bo tudi bolj jasno, ali je skupina Istrabenz v resnici dolžna 950 milijonov evrov? Vsaka ugibanja pred tem so odveč, so pa odlična tema za gostilniške pogovore in naivna pisanja.

Je tudi Igor Bavčar vodil solistično politiko?

Ostajata vprašanji, ali je tudi Igor Bavčar res vodil solistično politiko nakupovanja in prodaje deležev v podjetjih in se pri tem grobo uštel in ali je bil nadzorni organ že tako močno vpleten v zgodbo, da ni bil sposoben pravočasno ukrepati, ali pa sploh ni obvladoval situacije nastalega položaja. Spet smo pri temeljnem vprašanju kakšna je resnična vloga nadzornih svetov v podjetjih in kakšno vlogo je pri vsem tem imel predsednik NO Janko Kosmina, ki je ožaloščen odstopil, namesto, da bi NO odstavil odgovorne.

Igorju Bavčarju je na koncu njegove bleščeče kariere kot gospodarstvenika, ki se je morda sporekel s temelji ekonomije, vendarle treba priznati tudi dobre poteze in velike zasluge za rešitev sramotne zgodbe v Portorožu, saj je bil Istrabenz edini, ki je bil sposoben prenoviti stari Palace hotel, pa čeprav tudi s posojili, ki bodo dolgo bremenila hotelirstvo.

Franc Krajnc

Evropske volitve 2008 - Predstavljamo kandidate ★★★★★★★★★★★★

Mirjam Muženič

Doslej prva kandidatka za evropski parlament s Primorskega na listi LDS

53-letna univerzitetna diplomirana profesorica sociologije iz Kopra, od decembra leta 1979 novinarka na Radiu Koper-Capodistria, odlična poznavalka problematike italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji, kandida kot druga na listi LDS za Jelkom Kacinom in kot prva ženska s Primorskega na evropskih volitvah, ki bodo v nedeljo, 7. junija 2009.

Foto: Tomaž Primožič/FPA

„Krovni organizaciji, ki zastopata politične in gmotne interese slovenske manjšine v Italiji sta Slovenska kulturno gospodarska zveza (predsednik je Rudi Pavšič) in Svet slovenskih organizacij (predsednik Drago Štoka). Skupaj je v svetu že več kot 300 članov. V Trstu deluje tudi politična stranka Slovenska skupnost, ki je nekoliko bližje Svetu slovenskih organizacij, torej Dragu Štoki in bi rada postala zbirna stranka Slovencev v Italiji. Res je, da so Slovenci v Italiji razdeljeni na vse italijanske politične stranke in kandidirajo tudi v teh strankah, saj se sicer ne bi mogli prebiti v najvišje organe italijanskega parlamentarizma. Tamara Blažina, na primer, je uspela s kandidaturo v italijanski Demokratski stranki. To pove, da si mora naša manjšina zagotoviti svoja mesta v parlamentu izključno prek uspehov na volitvah in tekmovati z večino, saj tako kot italijanska in madžarska skupnost v Sloveniji nima vnaprej zagotovljenih sedežev v občinskih svetih ali v parlamentu.“

Poročali ste tudi o težavah s financiranjem slovenskih zavodov in kulturnih društev v Italiji, zlasti v Trstu in prostoru FJK. Kako se je vse to končalo?

„Slovenska manjšina za svoje organizirano delovanje v javnih zavodih (osnovnih šolah, vrtcih, slovenskem stalnem gledališču, študijski knjižnici, slovenskem raziskovalnem inštitutu, kulturnih domovih...) in društvih že 18 let prejema enako vsoto denarja iz državnega proračuna. V skladu z zaščitnim zakonom ji pripada 5 milijonov evrov dotacij letno. Nekdanji premier prof. Romano Prodi je po 17 letih to vsoto povečal za pol milijona

evrov, sedanji premier Berlusconi pa je „zaradi varčevanja“ v finančnem zakonu v treh letih (2009-2011) nameraval to vsoto kar prepoloviti in je že za leto 2009 zmanjšal prispevke države za 1 milijon evrov. To je po znanem protestu potem vrnil in manjšina prejme v letošnjem letu spet polnih 5 milijonov evrov, ne ve pa se kako bo v letih 2010-11.“

Ali opazate, da je premalo

"Slovenska manjšina za svoje organizirano delovanje v javnih zavodih in društvih že 18 let prejema enako vsoto denarja iz državnega proračuna".

sodelovanja s slovenskimi ustanovami?

„Teža sodelovanja je veliko premalo. Zakaj naj ne bi na primer Glasbena matica, ki letos praznuje 100 let delovanja, gostovala v portoroškem Avditoriju. Zakaj ne bi folklorna skupina VAL iz Pirana sodelovala na kraški ohceti v Repentanboru. Zakaj je slovensko gospodarsko združenje tako malo vraščeno v italijanski gospodarski prostor, da ne omenjam turizma, ribištva, knjižnic. Menim, da bomo moral še veliko storiti za odpravo predsodkov in rušenje meja v naših glavah.“

V zadnjem času smo priča vse večjim napetostim, ki so odraz nerazrešenih zgodovinskih tem?

„To so boleče teme; fojbe, eksodus, poveljni poboji. Vse to bi morali

že enkrat za vselej zgodovinsko in znanstveno razčistiti - z dialogom na civilizacijski evropski kulturni ravni. Vedeti namreč moramo, da posamezniki v Trstu to izrabljajo za nabiranje političnih točk, saj je v tem najbolj severnem mestu Italije še vedno zaznan duh fašizma. Vsekakor si bom za to prizadevala tudi v evropskem parlamentu, če bom izvoljena. Vedeti namreč moramo tudi, da v Trstu in oklici živi glavnina nekdanjih beguncev iz Istre in Dalmacije.“

Ali k obujanju spominov svoje prispeva tudi italijanski državni praznik 10. februar - dan spomina na fojbe in eksodus, ki ga nekateri vztrajno izrabljajo za obtožbe „slovenskega genocidnega nasilja nad Italijani med in po drugi svetovni vojni“. To ima namreč lahko daljnosežne posledice za odnose med državama, saj slovenska borčevska organizacija že predlaga podoben praznik tudi v Sloveniji - 10. februar, dan spomina in sožitja. Takrat, leta 1947, je bila namreč s strani 20 zaveznških sil podpisana Pariška mirovna pogodba z Italijo. Kaže, da Italija nikoli ne bo sprejela dejstva, da so dalmatinski otoki in Istra, kar je dobila kot darilo, zanjo za vedno izgubljeni?

„Morda ne veste, da je državni praznik 10. februar predlagal tržaški neofašist Menia. Glede teh morebitnih nesporazumov je potrebna sprava Rim - Ljubljana, ne Trst-Koper.“

Če ne bo prišlo do podpisa Lizbonske pogodbe bo Slovenija v naslednjem mandatu verjetno še vedno imela 7 poslancev v evropskem parlamentu, sicer bi jih imela 8. Vašo kandidaturo je potrdil svet stranke LDS soglasno z besedami „velika dodana vrednost“. V parlamentu se boste srečevali z velikimi evropskimi temami glede finančne perspektive, zagotavljanja sredstev za sklade, širitve EU na Hrvaško in Balkan, nacionalnega gospodarskega protekcionizma,

rasti BDP, proračunskih primanjkljajev v posameznih članicah, inflacije in s tem trdnosti evropske valute evra in podobno. Nekaterih naših poslancev v Bruslju žal ni ne videti ne slišati, kot da jih ni.

„Moj glas se bo zagotovo slišal. Sem pa človek, ki ne izhaja iz politike, moj pristanek kandidaturi tudi ne pomeni mojega političnega rojstva. Trdno bom zagovarjala najprej nacionalne interese Slovenije in šele potem kakšne druge. Kot poslanka bom delovala za slovenski narod, slovensko skupnost - za zamejce.“

Pogovor s kandidatko Mirjam Muženič in ministrom za razvoj in evropske zadeve mag. Mitjo Gasparijem bo takoj po prvomajskih praznikih v Portorožu.

Franc Krajnc

Evropske volitve in ustvarjanje pogojev za enakomernejšo medijsko pokritost kandidatov in kandidatke

Svet Evrope je že leta 2003 v posebnem priporočilu (Uravnovežena zastopanost žensk in moških pri odločanju v politiki in javnem življenju) evropske vlade pozval, da posebno pozornost namenijo tudi vlogi, ki jo mediji imate v času volitev. Mediji naj bi pri oblikovanju meril za predstavitev kandidatke in kandidatov upoštevali načelo enakosti oziroma enakega obravnavanja žensk in moških, ki kandidirajo za volitve. Na podlagi številnih raziskav je bilo namreč ugotovljeno, da so kandidatke za volitve običajno slabše medijsko pokrite od kandidatov in da se mediji le redko »spomnijo« nanje, razen če jih same stranke niso uvrstile na sam vrh kandidatnih list. Tako naj bi bila na primer v Italiji medijska pokritost političark zgolj 2-odstotna, medtem ko naj bi bile med evropskimi političarkami z 28 odstotki švedske političarke deležne največje medijske pokritosti.

Mediji v različne oblike predstavitev (soočnja, intervjuji ipd.) v predvolilnem obdobju običajno vabite pretežno nosilce list ali predsednike strank, ki so zvečine moški. Zdi se, da pri tem mediji ravnotežnejšo objektivno oziroma zgolj sledite politični »realnosti«. Zato lahko to pričakujemo tudi pred letošnjimi evropskimi volitvami. Seveda pa mediji niste zgolj pasivni spremljevalci dogajanja, ampak sooblikujete javno mnenje. To vam daje občutno moč vplivanja na družbene spremembe. To vlogo med drugim izvajate tudi z odločanjem o tem, kdo je pomemben kot vir informacij in sporočil ter čigava mnenja in sporočila posredujete javnosti.

Mediji ste seveda neodvisni in ni prav, da bi kdorkoli posegal v to, da za volitve izoblikujete lastna pravila za enakovredno obravnavanje strank ter skupin volivk in volivcev. Mediji ste v preteklosti že odigrali zelo pozitivno in spodbudno vlogo, kadar ste pri oblikovanju teh pravil upoštevali tudi čim bolj pravično odmero časa za predstavitev kandidatke in kandidatov in sami namenili pozornost tudi kandidatkam.

Na Uradu za enake možnosti vas zato pozivamo, da sledite spreminjajočim se stvarnostim sodobne družbe, v kateri vstopa v politiko vse več žensk, ki zato ne smejo biti več odrinjene na obrobje. V izbiro vaših pristopov pri pokrivanju evropskih volitev se seveda ne moremo niti ne želimo spuščati. Spomniti vas želimo le, da je bilo v Sloveniji že na prvih evropskih volitvah leta 2004 med kandidati in kandidatkami 45 odstotkov žensk. Zaradi zakonsko določenega najnižjega deleža žensk in moških na kandidatnih listah ter listah volivk in volivcev bo tudi med tistimi, ki kandidirajo na letošnjih volitvah, najmanj 40 odstotkov žensk.

Ali je torej prav, da bi se na različnih soocenjih, okroglih mizah in podobnih predstavitev pojavljali pretežno moški, zgolj zato, ker so nosilci večine list, medtem ko bi bile na listah najvišje uvrščene ženske povsem vozadjemedijskepozornosti?

Jasna Jeram, Violeta Neubauer
Vlada RS Urad za enake možnosti
mag. Majda Pučnik Rudl
DIREKTORICA

V skladu z uredniško politiko bomo v Primorskem utripu v času evropskih in lokalnih volitev omogočili vsem političnim strankam in individualnim kandidatom enake možnosti objav.

Primorski utrip

TGE Gas Engineering - *Utrip z javne predstavitve*

Nove energetske priložnosti v Kopru

Ali sta terminal UZP in plinsko-parna elektrarna temelj novega energetskega središča?

Odgovore na ta vprašanja so dajali vrhunski strokovnjaki za to področje na predstavitvi z naslovom Nove energetske razvojne priložnosti v Kopru, 7. aprila 2009 ob množičnem obisku medijev.

Janko Puklavec

prof. dr. Peter Novak

Uroš Prosen

Ali je ideja o tem, da bi se ob terminalu utekočinjenega zemeljskega plina (UZP) in plinsko-parni elektrarni, ki bi jo postavili v bližini terminala, ki ga v koprskem pristanišču načrtuje TGE Gas Engineering, realna in ali bo obalno gospodarstvo v tem projektu videlo razvojno priložnost, je v marsičem odvi-

sno tako od same družbene sprejemljivosti osnovnega projekta v lokalni skupnosti, torej od lokalnih prebivalcev, kakor tudi od nacionalne, torej vladne, razvojne strategije na področju energetike. Prav slednja naj bi bila tista, ki bo odločala ali se bo v Kopru razvilo novo energetske središče oziroma ali bo Koper postal

evropsko znana destinacija novih tehnoloških pristopov, ki jih ponuja tehnologija na področju utekočinjenega zemeljskega plina ali pa bo ostal zgolj običajno pristanišče.

Takšna so bila tudi uvodna razmišljanja na nedavni predstavitvi terminala UZP in plinsko-parne elektrarne, na katero so

predstavniki TGE povabili obalne gospodarstvenike, predstavnike občine Koper in profesorje oziroma raziskovalce iz obalnih raziskovalnih ustanov in fakultet, ki jih je povzel moderator, **prof. dr. Peter Novak, direktor podjetja Energotech, sicer pa tudi član Znanstvenega sveta Evropske agencije za okolje.**

Udeleženci na predstavitvi Nove energetske razvojne priložnosti v Kopru.

Slovenija kot nizko ogljična družba

Prof. dr. Peter Novak pravi, da ima Slovenija možnost preiti v nizko ogljično družbo, k čemur lahko prispeva prav sektor energetike, ki ga čaka prenova. Pri tem bo morala seveda slediti tudi viziji razvoja energetike v EU, ki je usmerjena k oskrbi z elektriko z malo ali nič izpusti, h gradnji nizko energijskih in energijsko pozitivnih stavb, k pametnemu in povezanemu električnemu omrežju ter promociji visoko učinkovitih nizko-ogljčnih sistemov po svetu. Žal pa je izvajanje sprejete resolucije v Sloveniji slabo, ugotavlja med drugim prof. dr. Novak, ki še meni, da v Sloveniji ni soglasja o dolgoročnem razvoju elektroenergetike. Vseeno pa bi lahko obnovili slovenske termoelektrarne tako, da bi očiščeni CO₂ zajemali in odvažali z ladjami na kraje, kjer bi ga vtiskali v ustrezne podzemeljske sklade, hkrati pa bi lahko gradili nove energetske učinkovite plinsko-parne elektrarne, ki bi imele tudi izjemno nizke emisije. Če bi bila taka elektrarna tudi v Kopru, bi lahko prav tako zajemali CO₂. »vendar bi morali za to, da postane Slovenija nizko ogljična družba, v naslednjih 13-20 letih, predvsem spremeniti sedanje smeri razvoja in premakniti poglede odgovornih odločevalcev in finančnih institucij tako, da bi se lotili gradnje termoelektrarn z nizkimi emisijami, z izgradnjo sprejemnega terminala utekočinjenega zemeljskega plina, s spremembo prometne politike in z energetske sanacije starih stavb,« še ocenjuje prof. dr. Novak in k temu dodaja, da nizko ogljična družba žal ni potrošniška in zato ni popularna v sedanjem tipičnem socialno-ekonomskem modelu.

Kako do nizko ogljične družbe, prof. dr. Peter Novak, Član Znanstvenega sveta Evropske okoljske agencije, dekan VITES-Novo mesto, Nove energetske razvojne možnosti, 7. april 2009, Koper (TGP – toplogredni plini)

Vizijo novega energetskega središča bi lahko gradili na terminalu UZP in plinsko parni elektrarni

Prof. dr. Peter Novak je na koncu svojega uvoda predstavil predlog tehnološke vizije energetskega središča Koper, kjer je v središče postavil terminal za utekočinjeni zemeljski plin, ki bi mu dodali procesno tehnologijo za utekočinjanje zraka z energijo hladnega plina in s tem pridobivanje tehničnih plinov (predvsem kisika in dušika) ter elektrike. Na tem prostoru bi tudi lahko skladiščili strateške rezerve plina, Luka Koper pa bi se razvija tudi v terminal hlajenih proizvodov. Poleg tega bi lahko razvijali rekreacijsko-turistične dejavnosti na visokem nivoju z daljinskim hlajenjem in okolju prijazno energetske oskrbo, pa tudi razvoj okolju prijazne industrije z uporabo tehničnih plinov, ki bi jih pridobili iz zraka za kurjenje s kisikom, proizvodnjo dušičnih gnojil, sodobno zastekljevanje, proizvodnjo žar-

nic in podobno. Pri tem je pomembno, da izkoristimo hlad utekočinjenega plina za nove proizvode, namesto da bi segrevali morsk vodo in slabo vplivali na okolje.

»Če bi v Kopru uspeli zgraditi dva rezervoarja s po 150.000 kubičnimi metri prostornine, bi skozi koprski plinski terminal letno pretovorili štirikrat toliko plina kot ga potrebuje Slovenija. To bi letno pomenilo 50 sodobnih plinskih tankerjev več, tedensko pa to predstavlja eno ladjo več. To pa ni prav veliko, glede na podatek, da že danes letno v Luko Koper pripelje okoli 100 tankerjev z nafto oziroma naftnimi derivati. Če bi poleg terminala zgradili še 243-megavatno plinsko-parno elektrarno, bi lahko ob tem energetske centru razvijali povsem nove tehnologije, ki jih danes v Sloveniji sploh nimamo in ne razvijamo« je uvodoma poudaril Uroš Prosen, projektni vodja na TGE Gas Engineering Ljubljana. To bi bila zagotovo priložnost za celo vrsto podjetij in tudi za znanstveno-raziskovalno sfero tako znotraj Univerze na Primorskem oziroma posameznih fakultet, kot seveda za različne raziskovalce, na-

črtovalce in ustanove. »Če bi podjetniki v tem videli interes, bi lahko z novo tehnologijo odvečnega hlada v Kopru postavili tako drsališče kot ohlajevali lokalna naselja in hotele s hladom proizvedenim v energetske središču ali pa ogrevali vodo v vodnih parkih in bazenih,« plastično prikazuje Uroš Prosen.

Pričakovani gospodarski in družbeni učinki

Že velikokrat je bilo govora o strateški vlogi sprejemnega terminala UZP v Kopru. Pri tem velja ponovno izpostaviti dejstvo, da so lahko takšni objekti strateškega pomena za državo le, če ima država nad njimi regulatorni in strateški nadzor. Zato bo terminal upravljalo slovensko podjetje s slovensko večino, pri čemer bodo uporabniki terminala zaradi konflikta interesov imeli manjšinski delež. Predvidena je neposredna udeležba občanov Kopra pri lastništvu in poslovnem uspehu energetskega centra Koper.

Kakšni bodo ekonomski učinki projekta ali projekt v številkah?

Pri ekonomskih učinkih projekta obravnavamo predvsem učinke UZP terminala in plinsko-parne elektrarne glede ustvarjenih:

- prihodkov,
- dodane vrednosti
- ter možnost novih zaposlitev.

Kar zadeva posredno in neposredno povečanje prihodkov, bi terminal letno povečal prihodek gospodarstva za preko 410 milijonov EUR, dodana vrednost pa bi znašala približno 180 milijonov EUR. Največji

delež (okoli 80 %) povečanja prihodka in dodane vrednosti bi bil ustvarjen na območju Kopra in obale.

Projekt bo omogočal **neposredno zaposlitev na novih delovnih mestih za približno 150 ljudi**, posredno pa bi se zaposlenost v obalni regiji povečala za približno **600 novih delovnih mest**.

Celotna investicija (brez CO₂) bo znašala približno **900 milijonov EUR** (vključno s stroški financiranja pa 1 milijardo EUR). V času gradnje, ki bo trajala približno 3 leta, bo približno za **400 milijonov EUR naročil za domača oziroma lokalna podjetja** in sicer predvsem za dobavitelje in izvajalce gradbenih, montažnih in drugih del. Sama gradnja bo v tem času stalno zaposlila 500 - 700 strokovnjakov in kvalificiranih delavcev.

Domača oziroma lokalna podjetja bodo vsako leto izvajala vzdrževalna dela in druge storitve v povprečni vrednosti **20 milijonov EUR letno**.

Navsezadnje gre seveda omeniti, da bi se zaradi povečanega obsega pretovora tekočih tovorov povečal obseg luških storitev, kar seveda pomeni tudi izrazito povečanje prihodkov pristanišča Koper.

Ostali pričakovani gospodarski učinki, ki pa še niso finančno ovrednoteni

Projekt UZP in PPE (plinsko parne elektrarne) bo vplival na vzpostavljane pozitivne energetske bilance v Sloveniji z manjšim delom na področju terminala UZP in v mnogo večjem z izgradnjo plinsko-parne elek-trarne moči 240 MWe. Projekt bo ekološko razbremenil Luko Koper, ker se bo plin transportiral po plinovodih in ne po železnici ali cestah. Ena izmed prednosti projekta pa je

zagotovo v tem, da bo omogočal tudi zagotavljanje strateških rezerv zemeljskega plina za celotno Slovenijo.

Kaj bi izgradnja energetskega centra omogočila lokalni skupnosti v Kopru?

Predvidena **neposredna udeležba občanov** pri lastništvu in poslovnem uspehu naložbe oziroma **10 odstotkov delnic podjetja**, ki bo upravljalo z energetskega centrom Koper.

V TGE se zavezuje, da želimo investirati in **finančno podpirati nadaljnji razvoj mestne občine Koper in njenih krajevnih skupnosti** ter smo ob začetku gradnje pripravljene v te namene tudi vložiti določena sredstva, je poudaril Janko Puklavec.

Prebivalci v neposredni okolici energetskega objekta oziroma občani Kopra bodo imeli **cenejši plin in cenejšo elektriko**.

Poleg naštetih finančno izmerljivih učinkov in pridobitev za prebivalke in prebivalce občine Koper pa lahko izpostavimo še vrsto ostalih gospodarskih učinkov, ki pa jih je v tem trenutku težko natančno ovrednotiti. Gre predvsem za potencialne možnosti, ki bi jih omogoča razvoj energetskega centra Koper in se nanašajo predvsem na široko področje izrabe nizkotemperaturnih tehnologij za raziskovalne in razvojne namene ter izrabe UZP za storitvene, proizvodne in turistično rekreacijske namene. Uvedba nove logistične in moderne nizkotemperaturne tehnologije, ki bo trajna in dolgoročno sprejemljiva, odpira številne nove podjetniške in druge priložnosti v Kopru in na celotnem obalnem območju.

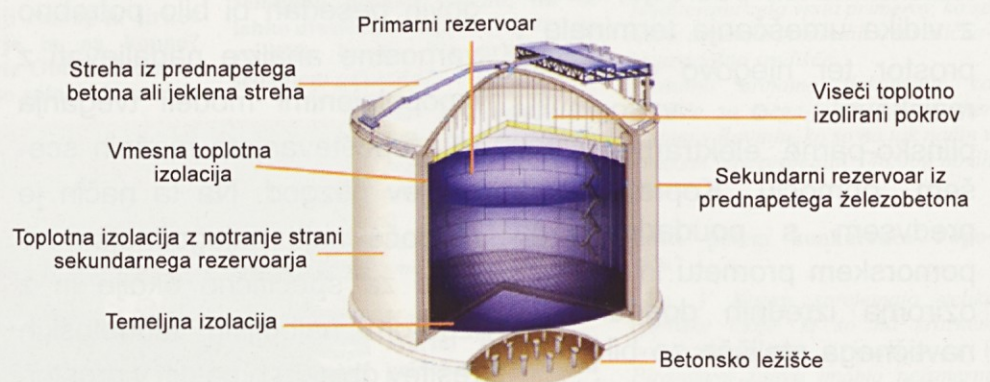
Projekt je iz okoljskega vidika neproblematičen

Da je projekt dober in okolju neškodljiv ter z okoljskega vidika neproblematičen, je na prvi predstavitvi v Kopru poudaril tudi predsednik ZEG (Zveza ekoloških gibanj) Karel Lipič, ki se je tudi strinjal s prof. dr. Stojanom Petelinom s Fakultete za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani iz Portoroža. Slednji je ob predstavitvi varnostnih

vidikov gradnje takega terminala potrdil da projekt, kot ga načrtuje TGE, ni nevaren za okolico, hkrati pa je priporočil, da je smiselno in potrebno nadaljevati z izdelovanjem različnih študij na področju varnosti in upoštevanja različnih standardov. V TGE so že naročili varnostne analize pri najuglednejših raziskovalnih in strokovnih ustanovah na tem področju.

Varnostne analize

Evropski standard EN 1473 predstavlja smernice za načrtovanje, projektiranje in obratovanje vseh stacionarnih UZP naprav na kopnem. Zahteva varnostne analize tveganja za fazo umeščanja kakor tudi za fazo projektiranja kateregakoli objekta za UZP. Načrtovanje, projektiranje, gradnja in obratovanje morajo biti v skladu s t.i. Safety Management sistemom. »Izpust UZP, ki bi nastal pri morebitnih poškodbah opreme in inštalacij je potrebno upoštevati v varnostnih analizah, pojasnjuje **prof. dr. Stojan Petelin**. Tako zadrževalni hram na skladiščnih objektih kot tudi varnostni ventili rezervoarjev UZP in druga oprema morajo biti načrtovani po predpisanih standardih (tudi za morebitne odpovedi ali nezgode). Če je uporabljena najsodobnejša tehnologija, ki predvideva izvedbo rezervoarjev kot popolni zadrževalni hram, s stališča toplotnega sevanja ni potrebno načrtovati izključitvenih con, ker puščanje ni predvideno.

Primer popolnega zadrževalnega hrama za UZP, prof.dr. Stojan Petelin, Fakulteta za pomorstvo in promet UL, Varnostno prometni vidiki projekta LNG terminala, Koper, 7. april 2009

Vir: Georges A. Melhem, Henry Ozog, Managing LNG Risks, November 2006, Houston, ioMosaic Corporation.

prof. dr. Stojan Petelin

Doslej so bile z varnostnega vidika v primeru koprskega terminala izdelane 3 študije: Preliminarna študija prometne varnosti LNG tankerjev v Luki Koper (Finska-Kotka, 2007), Risk Assessments LNG import Koper: nautical and unloading operations, Det Norske Veritas, Rev1, 2009 ter Intentional Acts LNG import Koper, Det Norske Veritas, Rev2, 1009 (Prevod: Ocena tveganja za UZP sprejemni terminal Koper: nautični vidiki in prečrpavanje na privezu ter Namerna dejanja na sprejemnem terminalu UZP Koper).

»Na Fakulteti za pomorstvo in promet smo že delali kar nekaj raziskav na tem področju, in sicer z vidika umeščanja terminala v prostor ter njegovo delovanje, raziskave o vzpostavitvi plinsko-parne elektrarne v širšem območju Kopra, oboje predvsem s poudarkom na pomorskem prometu in varnosti oziroma izrednih dogodkih. Z navtičnega stališča so bile med drugim opravljene nekatere analize tveganja, predvsem za scenarij, če bi prišlo do razlitja utekočinjenega zemeljskega plina,« še dodaja prof. dr. Petelin. Na fakulteti so tako že delali preliminarne analize posledic in tveganja za primere:

- če pride do razlitja na tankerju v mednarodnih vodah,
- ko tanker UZP prihaja v Luko Koper in
- če pride do razlitja na privezu, ko raztovarjajo.

»Ob tem lahko ugotovimo, da je bilo v zadnjih desetletjih transportiranih, shranjenih in uporabljenih na milijone ton UZP in bilo izvedenih preko 100.000 pristankov plinskih tankerjev brez resnejših poškodb ali nesreč za zaposlene in za okoliške prebivalce. Menim, da če se izbere najsodobnejše tehnologije in varne izvedbe rezervoarjev ni pričakovati, da bi prišlo do prekoračitve dovoljenih vplivov na okolje, kar nenazadnje potrjujejo tudi preliminarne analize ugledne ustanove, kot je Det Norske Veritas,« še ocenjuje prof. dr. Stojan Petelin. Po njegovih besedah bi bilo potrebno varnostne analize nadaljevati z izpopolnjenimi modeli tveganja in z upoštevanjem možnih scenarijev nezgod. Na ta način je mogoče najti najugodnejše rešitve za specifično okolje in z izborom najboljših tehnoloških rešitev objekte umestiti v prostor.

»Prav zato smo na Fakulteti za pomorstvo in promet V Portorožu skupaj z nekaterimi visokoškolskimi raziskovalnimi institucijami pripravljene sodelovati pri nadaljevanju izvajanja varnostnih analiz, dogovarjanja že potekajo pa tudi obsežna projektna naloga je v zaključni fazi usklajevanja,« dodaja prof. dr. Stojan Petelin.

Ali okoljska neproblematičnost zagotavlja tudi družbeno sprejemljivost?

Kot je v svoji predstavitvi poudaril Uroš Prosen iz TGE Gas Engineering, Podružnica Ljubljana se družbena sprejemljivost projekta določa na treh ravneh in sicer na **vsebinski ravni**, ki govori o okoljskih, energetskih in gospodarskih vidikih projekta, na **organizacijski ravni**, ki govori o zaupanju v nosilce projekta ter na **procesni ravni**, ki zagotavlja možnost vključevanja javnosti v vse faze načrtovanja projekta.

Začetne strokovne študije in izvajanja strokovnjakov, ki projekt poznajo, kažejo da je projekt energetskega središča Koper okoljsko sprejemljiv in da, kot je nakazala tudi razprava na predstavitvi, prinaša celo vrsto nedvoumnih koristi za gospodarski in družbeni razvoj občine Koper in obalne regije. TGE Gas Engineering zato želi v naslednjih tednih izvajati aktivnosti predstavitve projekta lokalnim skupnostim. Uroš Prosen je tako zagotovil, da »TGE pri vseh svojih aktivnostih upošteva načela Aarhuške konvencije in da želi projekt predstaviti vsem zainteresiranim v mestni občini Koper. Prebivalcem želimo ponuditi predvsem možnost dialoga in zato načrtujemo tudi serijo izvajanj tematskih delavnic, kjer bodo ljudje neposredno vključeni v razprave in bodo imeli možnost postavljati vprašanja iz področja varnosti, okolja, prometa in energetike ter navsezadnje tudi aktivno sodelovati v vseh vprašanih v zvezi z bonitetami za lokalne skupnosti.«

Ekonomski učinki projekta na pretovor v Luki Koper

- Povečanje pretovora za 3,5 milijona ton letno predstavlja 22 % povečanje sedanjega obsega pretovora.
- Povečanje pretovora tekočih tovorov za 175%
- Povečanje prihodkov za pristaniške storitve zaradi novega obsega prometa (vsaj 1 plinski tanker tedensko in zaposlitev dodatnih vlačilcev).
- Potencialni dodatni pretovor v primeru nadgradnje projekta z utekočinjanjem CO₂ v količini 2 – 3,5 milijona ton letno in posledično povečanje taks za luške storitve zaradi novega obsega prometa z manjšimi tankerji za CO₂.

Prof. dr. Peter Novak je izpostavil tehnološki vizijo novega energetskega središča Koper – nove energetske možnosti

- terminal za utekočinjeni zemeljski plin,
- s procesno tehnologijo za utekočinjanje zraka z energijo hladnega plina in s tem pridobivanje tehničnih plinov (predvsem kisika in dušika) ter elektrike.
- skladiščenje strateških rezerv plina
- Luka Koper se razvija v terminal hlajenih proizvodov
- razvoj rekreacijsko-turistične dejavnosti na visokem nivoju z daljinskim hlajenjem in okolju prijazno energetsko oskrbo,
- razvoj okolju prijazne industrije z uporabo tehničnih plinov, ki bi jih pridobili iz zraka za kurjenje s kisikom, proizvodnjo dušičnih gnojil, sodobno zastekljevanje, proizvodnjo žarnic in podobno.

Marjan Božnik

Za širitev Marine Portorož imamo zagotovljena lastna sredstva

Informacija je odlična, saj se lahko v tem kriznem času le malokdo pohvali z lastnimi investicijskimi sredstvi za razvoj. Marini Portorož d.d., ki jo že dobro leto vodi direktor Marjan Božnik, je očitno to uspelo: iz tekočega poslovanja v letu 2008 so zabeležili 1,8 milijona evrov čistega dobička, iz finančnega poslovanja - s prodajo delnic Termam Čatež - pa 13,8 milijona kapitalskega dobička.

Ali bo svetovna recesija vplivala tudi na razvoj navtičnega turizma na Slovenski obali, kjer naše tri marine v morskem delu zagotavljajo 1365 privezov za plovila in ali se kljub temu naši največji marini - Marini Portorož - s 670 privezi v morju obeta uresničitev dolgoletnega načrta njene širitve v morje in na kopno smo povprašali našega sogovornika direktorja Marjana Božnika.

Marina Portorož je s svojimi številnimi privezi v morju in na kopnem zagotovo največja, najbolj moderna in urejena marina na Slovenski obali. Velja kot začetnik in simbol razvoja navtičnega turizma, znana pa je tudi po edinstveni mednarodni prireditvi - Internautici, ki pritegne tudi okoli 20.000 obiskovalcev. Kakšna je trenutna statusna organiziranost in lastniška struktura Marine Portorož in ali še deluje njeno „vzporedno“ podjetje - Turistično podjetje Portorož?

„Marina Portorož je danes in že nekaj časa javna delniška družba, katere delnice kotirajo na organiziranem trgu Ljubljanske borze, seveda z vsemi posledicami, saj moramo javnost sproti obveščati o teh dogodkih, smo pa tudi podvrženi vsakoletni reviziji. Sedež družbe je v Portorožu, Cesta solinarjev 8.

Turistično podjetje Portorož (TPP), ki ga omenjate, je delniška družba, samostojen gospodarski subjekt z dvema zaposlenima. Podjetje deluje in se ukvarja z dejavnostjo finančnih naložb in naložb v nepremičnine. Zaradi zгодbe na finančnem trgu se je ta dejavnost zožila na najbolj varne finančne naložbe. Največji lastnik TPP so Terme Čatež z 79,81 odstotka. Terme Čatež so tudi največji lastnik Marine Portorož in sicer s 73,45 % odstotka.“

Ostalo so verjetno individualni, tako imenovani mali delničarji. Ste tudi vi delničar ali solastnik Marine Portorož?

„Privatizacije Marine nisem raziskoval. Sem samo direktor. Nimam delnic Marine Portorož.“

V svetu vladata globalna gospodarska in finančna kriza. Po nekaterih ocenah se pričakuje v letu 2009 od 2 do 5 - odstotni padec turističnega prometa. Iz nam priljubljene emitivne dežele Nemčije naj bi se letos podalo na počitnice tudi do 25% manj gostov. Ali menite, da bo ta splošna kriza, ki je verjetno spodbujena tudi psihološko, vplivala tudi na razvoj navtičnega turizma?

„Da bi skrivali glavo v pesek in razlagali kako se nas ta kriza ne bo dotaknila, ne bi bilo modro. Reči pa moram, da se nas ta hip še ni dotaknila. Zunaj sezone tudi nismo kdove kako aktivni, ker naši navtični gostje pač še „počivajo“. Na vaše vprašanje bomo lahko odgovorili že z mesecem aprilom, ko se bo že pokazalo nekaj zadev. Računamo pač, glede na to, da smo ta hip v vrhu jadranskih marin - vseh torej, ki obkrožajo Jadran, vodimo zmerno cenovno politiko in da smo praktično 100-odstotno zasedeni ter da imamo čakalne vrste za posamezne dolžine plovil, v tem delu torej ne pričakujemo posebnih težav. Naša osnovna dejavnost v naslednjih dveh treh letih ni ogrožena, ne vemo pa, ali bo kriza trajala dalj časa.“

Kaj pa ostala vaša ponudba. Na primer vaš servis vzdrževanja

plovil. Pričakujete, da bodo lastniki plovil na tem področju bolj varčni?

„Bojimo se, da bodo najbolj na udaru servisne dejavnosti Marine. Lastniki plovil bodo verjetno varčevali s sprotim in letnim vzdrževanjem ter z dvigi plovil.

Del našega prihodka pridobivamo tudi z oddajanjem naših prostorov v najem družbam, ki se ukvarjajo z nakupi in prodajo plovil ali potrebnih rezervnih delov. Bojimo se, da bo tudi ta del poslovanja zelo ogrožen in skozi njih tudi naš del poslovanja.“

Na Slovenski obali pričakujemo letos manjši turistični obisk. Kako boste ukrepali?

„Verjamem, da bo upad obiska na Obali zahteval prilagoditev in dodatne ukrepe na področju gostinstva. Tudi mi imamo dve restavraciji z odlično ponudbo. Eno sedaj prenavljamo. Treba se bo zelo potruditi, da bi dosegli lansko raven prodaje.“

Kaže, da je v marinah veliko gibanja zlasti poleti, pozimi pa velja nekakšno mrtvilo?

„Če bomo hoteli doseči in preseči rezultate prejšnjih let se bomo morali v času med oktobrom in aprilom začeti ukvarjati z različnimi dogodki, jih ustvarjati ter skozi to v za nas mrtvem delu sezone privabljati goste z območij v krogu 200-300 km.“

Kako ste zadovoljni z zasedenostjo 70 novih apartmajev?

„Mineva že druga sezona, odkar smo tudi mi v Marini Portorož ponudili na turističnem tržišču 280 novih ležišč. Povpraševanje raste, je pa res, da je bil ves projekt zasnovan brez neke marketinške podpore. Že lani smo trženje zaupali Termam Čatež, ki

imajo na tem področju veliko izkušenj, saj v svojem segmentu dosegajo najboljše rezultate v Sloveniji. 14 - 15 apartmajev želimo dati v polletni ali letni najem. Zgodba z zasedenostjo se počasi popravlja.“

Kaj pa del zemljišča na tem mestu, ki naj bi pripadalo Občini Piran?

„Ocenjujem, da je bilo to vprašanje malce preveč napihnjeno in to že v samem začetku. Gre za vsega skupaj slabih 96 m², ki so locirani na zemljišču, na katerem tako ali tako imamo že služnost, koncesijsko pogodbo. Problem, ki je bil izpostavljen v smislu oškodovanj in podobnih zadev je bil potenciran meni iz nepoznanih razlogov.“

Kaj pa nadaljnji razvoj in širitev marine v morje in na kopno? Prostorske načrte Občine Piran za to območje, ki so splošni in menda

Bodoče novo turistično rekreativno središče Lucije.

niso zavirajoči, verjetno poznate. Zakaj se nič ne premakne. Marina ima v svoji lasti kar precejšnja zemljišča. Celotni še prazen del nekdanjih solin in severni del, vse tja do ceste in še do polovice igrišča za gokard. Ni novih privezov, ni obljubljenih novih hotelov, vodnih hramov... Ali ima vaša družba res dovolj lastnih investicijskih sredstev za vse tovrstne naložbe. Slišali smo, da bi radi uredili priveze za večje potniške ladje, morda celo pri skladišču soli Monfort, ki ga konec leta dokončno zapirajo?

„Marina Portorož ima za vsa zemljišča

znotraj ograje koncesijsko pogodbo za 33 let z možnostjo dva kratnega podaljšanja. Izjema je funkcionalno zemljišče pod apartmaji, ki je v lasti Marine in ki je bilo zamenjano z zemljiščem na gokardu. Del nekdanjih solin - plato - s parkiriščem vred pred KS Lucija - je v lasti Marine. Manjši del zemljišča pri avtokampu (7400 m²) je v lasti Turističnega podjetja Portorož Zemljišče, na katerem je gokard v velikosti približno 1/3 je v lasti Občine Piran, 2/3 pa v lasti Marine Portorož. Lastna sredstva za širitev marine

imamo.“

Lucija nima nobenega pravega središča, zato se zdi zelo pomembno kako in v kakšne namene bo izkoriščen zadnji še nepozidan prostor sredi kraja. Kdaj lahko torej pričakujemo nove investicijske posege?

„Mi smo naklonjeni ideji o javno-zasebnem partnerstvu, kjer bi Občina Piran in Marina skupaj vlagali v projekt Družbenega centra Lucija. Konkretnih zavezujočih dogovorov še ni bilo. Mislim, da smo pripravljani sestati se skupno mizo in se pogovarjati.“

Bi bili pripravljene kakšen košček zemljišča prodati Občini, da bi lahko uresničila svojo vizijo razvoja središča Lucije. Na primer na sedanjem gokardu?

„O teh vprašanjih še ni bilo konkretnih pogovorov, zasledili pa smo, da se razmišlja o javno-zasebnem partnerstvu in tej ideji smo naklonjeni.“

Kako daleč ste v Marini Portorož s pridobitvijo prostora v morju za večje jahte?

„Nič dlje od leta 2004, ko je bila razgrnitev občinskega prostorskega načrta in branja na občinskem svetu, ki je bila žal prekinjena. Imamo dva odlična projekta. Ne samo za lokalno skupnost, pač pa za vso Slovenijo: To je projekt širitve akvatorija marine za enkrat toliko kot znaša sedaj, kjer pa bi namesto zdajšnjih 670 privezov za plovila bilo tam prostora za do 150 privezov za plovila večja plovila od 15 m. Vedeti moramo, da je bila marina zgrajena pred 30 leti, takrat daleč od sedanjih potreb. Potrebno bi bilo zagotoviti priveze za večje jahte, saj bi to pomenilo nov

razcvet portoroškega turizma.“

Spomnimo se, da je bil takrat na iniciativo nekaj Portorožanov v okviru portoroške KS organiziran kar precejšen odpor v strahu, da bo zaradi širitve marine prihajalo do onesnaževanja morja, zmanjšanja kopalniških zmogljivosti in podobno.

„V Marini sem komaj eno leto. Prebiral sem zapisnike iz razprav ob razgrnitvi načrtov na občinskem svetu. Moram reči, da se ne morem strinjati s tem, da so bili kakšni izraziti odpori. Imamo dokaze, da je v določenih obdobjih čistoča vode v marini boljša kot zunaj nje, sicer pa o tem veliko pove okoljski simbol - modra zastava, ki jo prejemo že vrsto let. Bila so tudi nasprotovanja okoliških lastnikov zemljišč, predvsem Metropola.“

V neposredni bližini ugledne marine in elitnih apartmajev je avtokamp. Ali ne gre pri tem za nekakšne dvojne goste, ki se gledajo čez jarek?

„Kamp pomeni, po mnenju lokalnega okolja, devastacijo (namerno uničevanje) portoroškega turizma v velikem delu, ker omogočamo prihod gostov, ki so absolutno nekompatibilni s tem, kar je strateški cilj portoroškega in piranskega turizma.“

Kako torej s širitvijo akvatorija?

„Menimo - in načrtujemo, da bi bilo potrebno v Piranski zaliv pripeljati tudi velike barke, najti prostor za 2 do 4 tako imenovane mega-jahte nad 50 metrov dolžine in urediti priveze med skladišči soli ter hotelom Riviera. Torej pripeljati navtični turizem tudi v vodnem delu.

Medtem pa za kopenski del obstoja v Mediteranu cela vrsta primerov, ko so razne arzenale preuredili v turistično-komercialna središča.

Trenutno urejamo dokumente za sidrišče za mega-jahte. Lep primer imamo v Rovinju, ko so na tak način v lanskem letu pripeljali 148.000 novih gostov.“

Boste potem konkurenca Popoviču?

„Ne. V Koprju sprejemajo velike potniške ladje, ki so na krožnem potovanju. Nismo si konkurenca. V Piranskem zalivu imamo neizmerne idealne pogoje za sprejem manjših potniških ladij z do 100 gosti na krovu.“

Kaj pa projekt širitve na kopno?

„Na delu prostih zemljišč Marine, na sedanjem platuju, bi zgradili kopalniško - termalno zabavišni komercialni hotelski kompleks s približno 500 sobami za goste v dveh hotelih, ki s svojo višino ne bi kvarila vedute, večina zemljišča pa bi bila namenjena vodnemu parku - odprt in zaprtim kopalniškim površinam. Naša želja je zadostiti delovanju turizma skozi vse leto. Vseskozi namreč govorimo o visokem turizmu, a žal nimamo ustrezno razpredene kakovostne ponudbe.“

Thies C. Bruhn - Kempinski Palace

Za popolno oživitev portoroškega turizma potrebujemo še kaj več!

Elitni hotel Kempinski Palace v Portorožu, ki so ga svečano odprli 18. oktobra 2008 in ki ga v skladu s pogodbo o menedžerskem upravljanju vodi generalni direktor Thies C. Bruhn, se bo lahko v popolnosti uveljavil morda čez dve ali tri leta. Vsekakor takrat, ko bodo ugodne tudi ostale okoliščine. Kaj predvideva malce skrivnostno menedžersko upravljanje, kdo od tega kaj dobi in zakaj je bil hotel z ograjenim parkom doslej zaseden 25-odstotno, smo poskušali izvedeti od prvega moža v hotelu Kempinski Palace v Portorožu, ki zatrjuje, da je za oživitev portoroškega turizma treba storiti še kaj več.

S prenovo starega hotela Palace v lasti Istrabenza in predajo v menedžersko upravljanje elitni hotelski verigi Kempinski, ki je bila ustanovljena v Nemčiji pred dobrimi sto leti, Portorož pridobiva na slovesu, a vendarle ni vse tako bleščeče kot bi lahko dejali. Vsaj v zimskim mesecih ne. O problematiki razvoja tukajšnjega turizma, njegovi ponudbi in umeščenosti hotelske družbe Kempinski v Portorožu smo se pogovarjali z glavnim direktorjem - menedžerjem, 42-letnim strokovnjakom za hotelirstvo Bruhnom C. Thiesom.

Kdaj ste prišli v Portorož in kakšni so vaši prvi občutki glede tukajšnjega turizma?

V Portorož sem prišel iz Kiela (ZRN) julija 2008 kot projektni menedžer. Predsednik družbe Kempinski gospod Reto Wittwer me je takrat zaprosil na ostanem na tem delovnem mestu. Reči moram, da mi je vaša dežela zelo všeč, zlasti tukaj v Portorožu se počutim zelo dobro. Klima je odlična, ljudje so prijazni in odprti. Zame je Slovenija najbolj ohranjena naravna evropska skrivnost, ki jo treba šele odkriti.

Družba Kempinski Hotels S.A. iz Ženeve je zagotovo najbolj uveljavljena veriga luksuznih hotelov v Evropi. Ustanovljena je bila leta 1897. Svoje korenine ima v Nemčiji. Ciljate po najboljših hotelih, kakršen je sedaj tudi Palace. Kako ste organizirani in kako obvladujete tako obsežno tržišče?

Skupina Kempinski daje poudarek na ekskluzivnosti ponudbe. Na tržišče vstopa z lastno marketinško-prodajno službo. Trenutno smo veliko na poti. Pridobiti želimo čim več nemških, avstrijskih in italijanskih elitnih gostov.

Trudimo se, da bi napravili vašo državo s krajem j Portorož bolj prepoznavno. V začetku marca smo na Dunaju organizirali novinarsko konferenco na katero smo povabili 60 novinarjev in predstavili našo ponudbo v Portorožu. Sodeč po nekaterih objavah v avstrijskih medijih lahko rečemo, da je bila konferenca odmevna. O nas je poročal tudi nemški časopis BILD, ki izhaja v skupni nakladi 16 milijonov izvodov! Septembra lani nas je v Portorožu obiskala nemška TV ekipa RTL, ki je poročala o naši otvoritvi, kar je videlo 4 milijone gledalcev v Nemčiji. Lani so si hotel ogledali novinarji FIJET. Tudi mi smo v Portorož povabili več novinarjev.

Koliko hotelov trenutno upravljate?

Trenutno upravljamo več kot 60 luksuznih hotelov in letovišč v Evropi, na Bližnjem vzhodu, v Afriki, Aziji, Južni Ameriki. Večina jih je v Evropi. Razvili smo inovativen izbor prestižnih posesti, znanih po zahtevnosti elitnih gostov, za kar moramo zagotavljati izredne standarde.

Svečana otvoritev hotela je bila 18. oktobra 2008. Kakšni so v resnici vaši cilji tu v Portorožu?

Naš cilj je, da bo Kempinski Palace v Portorožu postal eden od petih najboljših hotelov v Evropi.

Družbi Istrabenz hoteli Portorož d.o.o. in Kempinski Hotels S.A. sta junija 2008 sklenili pogodbo na podlagi katere je hotelska veriga Kempinski za prihodnjih 20 let prevzela vodenje in upravljanje portoroškega hotela Palace, ki ste ga preimenovali v hotel Kempinski

Palace Portorož. Kaže, da ne gre za klasično najemno pogodbo, pač pa za pogodbo o menedžerskem upravljanju hotela v popolni last Istrabenza. Nam lahko razkrijete kakšne podrobnosti iz te pogodbe, ki se zdi dokaj skrivnostna. Koliko plačujete Istrabenzu, kako ugotavljate delež za plačilo, kaj pri tem dobite in ali je res, da „nagrade za uspešno menedžersko soupravljanje“ prejema tudi nekateri pomembni posamezniki v Istrabenzu?

Kempinski je resna mednarodna hotelska veriga, ki deluje transparentno. Velja poseben postopek obračunavanja stroškov poslovanja in deleža za menedžersko upravljanje. Vse je čisto. Nihče nič ne dobiva pod mizo!

Ustvarilo se je nekakšno splošno mnenje, da je pri vas vse zelo drago, od prenočišč do pijače in hrane. Slišali sem politika, ki je v Koprju dejal, da stane prenočišče v hotelu 7000 evrov.

Hotel s petimi zvezdicami superior ima 181 sob in suit ter predsedniški apartma z dvema spalnicama skupne površine 230 kvadratnih metrov. Sobe so razvrščene v deset kategorij. Vse sobe in suite so opremljene s klimo, mini barom, sefom in sobi, modernim AV sistemom, LCD televizorjem brezplačno brezžično internetno povezavo. Večina sob in suit ima balkon oziroma teraso s pogledom na morje ali park. Gostje imajo na voljo tudi nekatere brezplačne storitve. Prenoišče dobite že za 150 evrov po sobi. Menimo, da je to glede na primerljive cene v drugih hotelih povsem sprejemljivo. Le prenočišče v

predsedniškem apartmaju velja 7000 evrov.

V zimskih mesecih v Portorožu ni veliko gostov. Pravijo, da tudi vaš hotel ni najbolje zaseden. Kje tičijo vzroki za slab obisk?

Ne gre od danes do jutri. Potreben je čas. V zimskih mesecih beležimo 25-odstotno zasedenost nastanitvenih zmogljivosti. Že za veliko noč je bil hotel zaseden 80-odstotno. Ocenjujemo, da bo povprečna zasedenost hotela v poletni sezoni 70-odstotna. Hotel, ki je bil toliko let zaprt in ki išče nova tržišča, bo po mojem mnenju polno zaživel šele čez dve ali tri leta.

"Kempinski je resna mednarodna hotelska veriga, ki deluje transparentno".

Gre za elitni hotel, okolica pa je dokaj siromašna. Razdrte ceste, revna trgovska ponudba, vse manjše plaže, pogled na morje zakrivata dva zastarela gostinska objekta Figarola in Tivoli, ki naj bi ju nekoč porušili in odprli prostor Kempinskemu, sedaj pa kot kaže že imata novega lastnika. Poleg tega ste vaš hotel ogradjili z železno ograjo. Zdi se nekoliko nespametno imeti vhod v hotel s severne strani, kjer pozimi udarja mrzla burja.

Hotelski standardi v naši verigi pa tudi naziv superior, ki smo ga pridobili pred štirimi meseci, zahtevajo ponudbo največjega udobja z garažnimi mesti za goste, kar smo edinole lahko uredili za hotelom na severni strani zgradbe. Zaradi vhoda

v hotel s severne strani nimamo negativnih komentarjev gostov. Park pred hotelom je v prvi vrsti namenjen gostom, ki tam prebivajo in zanje morata biti zagotovljena varnost in standard. Vrata ograje so odprta vsak dan med 12. in 18. uro in vsakdo je dobrodošel. Ponujamo odlično kavico, in francoske sladice. Glede dveh objektov čez cesto ob morju ni nujno, da jih sedaj zravnajo z zemljo. Obnoviti in posodobiti bi jih bilo treba, ali postaviti več manjših privlačnih za goste..

Pa vendar, Portorož se ne zdi tako privlačen, zlasti ne pozimi. Kje vidite rešitev?

Rešitev vidimo v večji in atraktivnejši ponudbi. Zato si prizadevamo, da bi v Sečovljah čim prej zgradili golf igrišče. Ovire, zakaj do tega že ni prišlo, so nam znane. Morda je bil projekt zasnovan preobsežno. Zakaj bi morali biti tam tudi apartmaji, če je v neposredni bližini dovolj nastanitvenih zmogljivosti. Zagotavljam vam, da bi z izgradnjo golfa v zimskih mesecih pridobili veliko več gostov s severa, ko tam pozimi ni mogoče igrati.

Problem se je izkazal tudi v financiranju tega projekta. Apartmaje so načrtovali zato, da bi jih prodali, z dobičkom pa postavili golf igrišče.

Ustanoviti bo treba posebno projektno skupino, ki bo zadevo pripeljala do cilja. Kempinski bo pri tem vsekakor rad sodeloval.

Kako je s kadri. Koliko je Slovencev, koliko tujcev in kako komunicirate?

Danes je v hotelu Kempinski Palace v Portorožu že 100 zaposlenih, v poletni sezoni se jim bo pridružilo še 40. Nekaj njih bo prišlo na delo iz hotela Kempinski v Sant Moritzu, kjer poleti ni toliko gostov kot pozimi. Vsi naši delavci morajo opraviti tečaj usposabljanja. Trenutno dela v hotelu 80 odstotkov Slovencev in 20 odstotkov tujcev. Med seboj komuniciramo v angleščini. Vseh ključnih pozicij ne zasedajo tujci. Vodja recepcije je Italijan.

V Savudriji pravkar končujejo z izgradnjo velikega hotela Kempinski Adriatic. Boste kaj sodelovali?

Poslovno ali kadrovsko sodelovanje ni predvideno.

Pomembne časovne prelomnice Palace hotela v Portorožu

20. avgust 1910

Hotel Palace Portorož je zgradila in odprla avstrijska delniška družba z namenom razvoja zdraviliškega turizma. Hotel nosi napis na pročelju Kurhotel (Zdraviliški hotel). Hotel, ki so mu pozneje dozidali del 4. nadstropja, je imel 172 sobnih števil, od tega deset pomožnih sob, torej skupaj 162 sob. Pred zaprtjem so bile na razpolago za goste 304 postelje. Do zaprtja septembra 1990 so našeli 452.808 hotelskih gostov in 3,169 milijona prenočitev oziroma povprečno letno 90.000 prenočitev.

1954

Prve omembe vredna poletna turistična sezona po ukinitvi Svobodnega tržaškega ozemlja (STO), ki je trajala le pet mesecev.

1965

Začetek poceni masovnega turizma.

23. september 1990

Hotel Palace zaradi izrabljenosti in nefunkcionalnosti dokončno zaprejo.

1994

Družbi Hoteli Palace in Toncity Pacific Investicije ustanovita novo podjetje Imperial Palace - hotelirstvo d.o.o., v kateri ima Toncity Pacific Investicije d.o.o. 72-odstotni ustanovni delež. Občina Piran kot lastnica zgradbe in parka sklone s to ustanovljeno družbo dolgoročno 99-letno zakupno pogodbo, med drugim s temeljno nalogo o prenovi hotela. Zadeve se ne premaknejo, hotelska zgradba vidno propada, pogodba postane ovira za iskanje novega poslovnega partnerja.

April 2002

Županja Občine Piran Vojka Štular enostransko razdre dolgoročno zakupno pogodbo in Občina Piran kot lastnica prosto razpolaga z zgradbo ter išče poslovnega partnerja.

Junij 2003

Občina Piran in Istrabenz d.d. najdeta skupni interes, ustanovita podjetje Istrabenz hoteli Portorož d.o.o., ki prevzame prenovu hotela. Občina Piran vstopi kot poslovna partnerica z nekaj manj kot tretjinskim deležem ustanovnega lastniškega kapitala.

26. junij 2003

Županja Občine Piran Vojka Štular in predsednik uprave Istrabenz d.d. Igor Bavčar v občinski palači v Piranu slovesno podpišeta pogodbo o oddaji in prenovi starega hotela Palace.

2006

Družba Istrabenz hoteli Portorož d.o.o. na javnem razpisu evropskega sklada za regionalni razvoj dobi odobrenih milijardo nekdanjih slovenskih tolarjev (4,2 milijona evrov) nepovratnih sredstev za prenovu in dozidavo starega hotela Palace.

21. november 2006

Minister za kulturo Vasko Simoniti in predsednik uprave Istrabenz d.d. Igor Bavčar v prostorih nekdanje recepcije hotela postavita temeljni kamen za začetek gradnje hotela in prizidka.

Februar 2008

Hotel s prizidkom je zgrajen.

Junij 2008

Piranska občina odproda svoj končni 32,35 - odstotni delež (zgradba in pripadajoče zemljišče) družbi Istrabenz za 6,5 milijona evrov, z namero, da bo sredstva namenila za turistično infrastrukturo v Portorožu. Sledi podpis pogodbe o 20-letnem upravljanju hotela med družbama Kempinski Hotels S.A. Ženeva in novim lastnikom hotela družbo Istrabenz hotel Portorož d.o.o. Palace hotel dobi novo ime: Kempinski Palace Portorož.

September 2008

Poskusno obratovanje hotela Kempinski Palace Portorož.

18. oktober 2008

Velika svečana otvoritev hotela Kempinski Palace Portorož. Množico 300 prisotnih povabljenih gostov nagovorita glavni direktor verige Kempinski iz Ženeve Reto Wittwer in predsednik holdinške družbe Istrabenz Igor Bavčar. Novi direktor hotela Kempinski Palace Portorož Thies C. Bruhn simbolično prevzame ključ hotela od predsednika uprave holdinške družbe Istrabenz d.d. Igorja Bavčarja.

Alojz Jurjec

Škode v solinah zaradi poplav je za 6 milijonov

Direktor družbe Soline, pridelava soli d.o.o. Alojz Jurjec je na nedavni novinarski konferenci ob dnevu voda povedal dokončno oceno stroškov na nasipih v Sečoveljskih solinah zaradi poplav 1. decembra 2008. Ta škoda je ocenjena na 6 milijonov evrov, še prej pa so bile te ocene različne in sicer najprej en milijon pa celo do deset milijonov evrov.

Nekaj sredstev, a veliko premalo, jim je že zagotovilo Ministrstvo za okolje in prostor, minister Karl Erjavec pa je na nedavnem obisku solinarjem obljubil, da se bo država potrudila za revitalizacijo solin zagotoviti vsaj 8 milijonov evrov, pretežno iz ustreznih evropskih skladov, kar pa se ne bo zgodilo jutri. Sečoveljski solinarji niso čakali ampak so takoj po poplavih začeli popravljati nasipe. Tudi brežino kanala Sv. Jernej. Sicer pa je podjetje Soline tam sprožilo akcijo temeljitega čiščenja vse mogoče navlake. Naenkrat se je poleg že znane civilne iniciative s Seče, ki jo predstavlja predsednica Andreja Humar Fatorič, organizirala še ena

z Vrhniko, ki želi zaščititi interese lastnikov na črno privezanih okoli 350 plovil v tem kanalu. Slednji naj bi bili celo pripravljeni plačati stroške privezov, a kaj ko jih jim nihče ne zna ali ne sme zaračunati, saj kanal nima ustreznega ali bolje rečeno nikakršnega statusa.

Sedaj tam vsi nekaj čistijo, si grozijo, nihče (od vlade navzdol) pa še ni uspel razčistiti kako bo glede vodne pravice in resnične namembnosti tega 1,2 km dolgega morskega kanala.

MMS - in RTV - se vračata

Po enoletnem zatišju prireditve in štiriletni »odsotnosti« nacionalne TV bo na prizorišču Amfiteatra v portoroškem Avditoriju 31. Festival Melodije morja in sonca 2009, ki bo letos trajal samo en dan, neposredno pa ga bo prenašala Televizija Slovenije. Najpomembnejša glasbena prireditev za Primorsko bo v soboto, 27. junija 2009 s pričetkom ob 20.30.

Smernice in potek projekta so predstavili na novinarski konferenci v Avditoriju 9. aprila Lada Tancer, predstojnica Urada za družbene dejavnosti Občine Piran, direktor Avditorija Portorož Mojmir Suhar in Mica Puc Ornik, producentka razvedrilnega programa na Televiziji Slovenija. Organizator festivala je Avditorij Portorož, lastnica blagovne znamke Festival Melodije morja in sonca je Občina Piran, ki je letos za prireditev namenila 10.000 evrov. Lada Tancer je orisala koncept letošnjega Festivala Melodije morja in sonca, ki po lanskoletnem izteku pogodbe s soorganizatorjem Net TV in enoletno prekinitvijo, poudarja pridih Mediterana. Naš namen je Festival Melodije morja in sonca tudi v bodoče graditi in razvijati v tej smeri in hkrati vanj vključiti nekdanje zmagovalce in odmevne melodije s preteklih festivalov. Prav tako je poudarila, da je

pomembno d o s e č i vključenost festivala v kraj tako, da ga bodo »za svojega« imeli tako domačini kot obiskovalci ter gospodarstveniki, še posebej pa turistično gospodarstvo. Mojmir Suhar je izpostavil, da je festival najzahtevnejši projekt v okviru letnega programa Avditorija Portorož in tudi zato je bil imenovan in angažiran poseben organizacijski odbor. Na projektu poleg slednjega delajo še strokovna komisija za izbor prijavljenih del na javni razpis in strokovna komisija, ki bo podelila nagrade za najboljše besedilo, aranžma, glasbo ter posebno nagrado

za najboljšega debitanta. Pri izboru zmagovalca bo sodelovalo tudi več radijskih postaj iz vse Slovenije, ki bodo z zbiranjem glasov za posamezne pesmi stopnjevale napetost do samega festivala. Prav tako bo pri glasovanju aktivno sodelovalo občinstvo v Amfiteatru. Režiser prireditve bo Samo Milavec,

scenarij prireditve pa bo pripravil Drago Mislej – Mef. Voditelja prireditve še nista znana. 30. aprila 2009 se tudi izteče rok za prijavo del na javni razpis, nato bo izborna komisija poslušala prijavena dela in 14 izbranim sporočila odločitev do 11. maja 2009.

Prireditve MMS po MMS bo v koprski Taverni predvidoma v juliju, na kateri se bodo mestu Koper predstavili letošnji zmagovalci festivala.

Združenje založnikov časopisov opozarja

Padec naročnin in prihodkov od oglaševanja

V gradivu za razširjeno sejo Združenja založnikov časopisov in revij pri GZS, ki ga je podpisala predsednica združenja in direktorica ČZP Primorske novice Suzana Zornada-Vrabc, najdemo tudi zapis, da so časopisne družbe v januarju 2009 zabeležile od 30-35 odstotni padec oglaševalskih prihodkov.

Medtem ko se daljšajo vrste pred razdelilnimi točkami rumenih brezplačnikov, plačljivi splošno informativni časopisi že nekaj let beležijo trend upadanja prodaje. V

pogojih splošne gospodarske krize bodo težko uresničljivi vsi poskusi obrniti ta trend navzgor, ugotavlja predsednica združenja in dodaja, da so časopisi in revije na tržišču priče izsiljevanju prodajnih pogojev, ki so pri nekaterih medijih že izrazito dumpinški, kar lahko pelje določene resne medije v neizbežen propad. Paradoks je v tem, da vse pomembnejše svetovne in domače organizacije - od OZN prek Evropske komisije do vlade RS - poudarjajo pomen neodvisnih in kredibilnih medijev za razvoj družbe. Mediji so ogledalo demokracije v določeni

državi, žal pa so nekateri v lovu na bralce, poslušalce in gledalce izgubili kompas strokovnega in objektivnega poročanja ter novinarske etike in morale, vključno z javnimi diskvalifikacijami posameznih osebnosti v gospodarstvu in politiki, kar pelje slovensko družbo v nevarne vode. Na taka dejanja bi morala kot prvi pooblaščen instituciji civilne družbe opozoriti Društvo novinarjev slovenije (DNS) in mednarodna zveza FIJET. Tudi o tem kdo se lahko v javnosti predstavlja kot novinar! Kljub naštetim težavam trenutno ni zaznati večjih likvidnostnih težav v medijskih hišah.

NLB Senior paket

Beseda paket nas spominja na darilo. Tudi to je običajno v obliki paketa. Z barvno pentljo. In zato smo se v NLB odločili, da vam ponudimo pakete. Pakete, v katerih so različne bančne storitve, ki so v tem primeru **bistveno cenejše ali celo brezplačne**. In to je naše darilo vam. Eden takšnih paketov je tudi NLB Senior paket.

Kaj sestavlja NLB Senior paket?

Sestavlja ga dve osnovni storitvi: NLB Srebrni račun in eno izmed dolgoročnih varčevanj s postopnimi vplačili. Izbira med njimi je res velika: NLB Postopno varčevanje, NLB Vita Prva – za vaše vnuke ali vnukinje, NLB Varčevanje Vita Plus, NLB Naložba Vita Mega, NLB Vita Senior, varčevalni načrt NLB Skladi in NLB Rentno varčevanje.

Je poleg osnovnih na voljo še kakšna druga storitev?

Seveda. Še tri dodatne smo pripravili. Te pa so: NLB plačilna kartica, NLB Klik – spletna poslovalnica, ki omogoča 24-urno opravljanje bančnih storitev s kateregakoli računalnika, priključenega na internet, in Teledom – edina telefonska banka v Sloveniji, kjer lahko opravljate večino bančnih storitev po telefonu, tudi 24 ur na dan. Nekatere med njimi so: vezava depozita, prenos sredstev z računa na drug račun, plačilo položnic ...

In kakšni so dejanski prihranki?

Prihranke vam predstavljamo v priloženi preglednici.

Če odprete NLB Srebrni račun oziroma ga preoblikujete iz NLB Srebrnega z evidenco ali NLB Osnovnega:

Storitev	Prihranki
Stroški vodenja OR	18,48 EUR
NLB Plačilne kartice (MasterCard, Visa, Karanta)	8,34 EUR (Karanta 6,26 EUR)
NLB Klik	25,50 EUR
NLB Teledom	10,00 EUR
Skupaj	62,32 EUR (Karanta 60,24 EUR)

Če že imate odprt NLB Srebrni račun:

Storitev	Prihranki
NLB Plačilne kartice (MasterCard, Visa, Karanta)	8,34 EUR (Karanta 6,26 EUR)
NLB Klik	25,50 EUR
NLB Teledom	10,00 EUR
Skupaj	43,84 EUR (Karanta 41,76 EUR)

Če ne želite drugih storitev in samo odprete NLB Srebrni račun ter sklenete eno od dolgoročnih varčevanj s postopnimi vplačili, je vaš prihranek 18,48 evra. Če pa bi želeli kdaj kakšno storitev opraviti po telefonu in se zato odločite še za pristop k Teledomu, privarčujete že 28,48 evra.

Prepričani smo, da smo vam vzbudili zanimanje. Na vsa vaša dodatna vprašanja vam bodo radi odgovorili v NLB Poslovalnicah v Kopru, Pristaniška 45 (05) 610 30 50, v Izoli, Trg republike 3 (05) 663 06 00 in v Luciji, Obala 114 (05) 617 51 02.

NLB 76

www.nlb.si

Promocijsko besedilo

Pomladni čas je kot naročen za gradnjo hiše ali prenovo doma. Tudi povsem majhne spremembe lahko bistveno vplivajo na naše počutje. Zato osvežite svoj dom in ga odenite v tople pomladne barve. Na novo polakirajte parket, zamenjajte okna in

razmislite o novi izolaciji vašega bivalnega prostora. Včasih je za pravi učinek dovolj le zamenjava razsvetljave ali talnih oblog. S tlakovci v naravnih odtenkih pa lahko polepšate dvorišče pred hišo.

V primeru, da gradite dom, vam v **Mercatorjevem Centru tehnike Koper**, Kolodvorska cesta 4, z veseljem svetujemo pri izbiri strešne kritine, fasade, keramike in drugih gradbenih elementov in materialov.

GRADIMO Z VAMI

Poslovni sistem Mercator, d.d., Dunajska cesta 107, Ljubljana. Simbolna slika. Promocijsko besedilo.

Prijateljsko srečanje nogometnih ekip iz Dragonje in Agugliana

Člani športne sekcije Razvojnega društva Stena iz Dragonje (predsednik Denis Rok) so v soboto, 21. marca 2009, v Kmečkem turizmu pri Mahničevih v Dragonji gostili prijatelje in športnike, člane društva AGA iz Agugliana pri Vicenzi, s katerimi so se po zakuski in izmenjavi priložnostnih daril pomerili na nogometnem igrišču v Piranu. Dopoldne sta goste iz Italije pozdravila podžupan Občine Piran Alberto Manzin in predsednica sveta KS Sečovlje Mirela Flego.

Nogometna tekma popoldne je bila zelo živahna, igralce pa je precej ovirala burja. Zmagali so domačini z rezultatom 5:4 in se jim tako oddolžili za močan poraz na gostovanju pri njih v Italiji.

Po tekmi so gostom priredili slavnostno večerjo v restavraciji Idila. Predsednik društva AGA iz Auguline Stefano Nori se je zahvalil za dober sprejem, ki zagotovo pomeni tudi prijateljsko nadaljnje sodelovanje.

► Sprejem in izmenjava priložnostnih daril v prostorih kmečkega turizma Mahnič v Dragonji.

Po živahni amaterski tekmi, kjer ni manjkalo strelov mimo gola, so bili zmagovalci domačini. FOTO: FK-Primorski utrip.

Spominska fotografija pri Mahničevih

Twirling klub Piran se odpravlja na državno tekmovanje

Konec aprila bo v Slovenski Bistrici potekalo že 13. državno tekmovanje v Twirlingu. Dekleta iz Twirling kluba Piran se pod vodstvom trenerke **Ane Rat** pridno pripravljajo že vse leto, kajti v Slovenski Bistrici bodo branile lansko uspešno 2. mesto. V sklopu priprav na tekmovanje je Twirling klub Piran organiziral tudi plesne delavnice v Piranu in na pomoč poklical strokovnjaka za latinsko ameriške plesne **Miljana Nojiča** s Štajerskega, ki pleše pri Plesnem klubu Urška Ljubljana. Ko gledamo nastope naših otrok morda niti ne vemo koliko truda in vaj je potrebno za brezhiben nastop.

Utrinek s plesne delavnice v telovadnici pri piranskem stadionu. FOTO: Primorski utrip

Twirling klub Piran deluje že od leta 1985. V letošnjem letu združuje kar **96 članic**. Tekmovanja v Slovenski Bistrici se bo udeležilo **54 članic**, predstavile se bodo v **44 tekmovalnih koreografijah**. V trinajstih letih tekmovanj je bil klub **enkrat državni prvak**, kar **12 krat pa je osvojil ekipno 2. mesto**. Nekaj članic pa je sodelovalo tudi v državni reprezentanci in se udeležilo Evropskega prvenstva in pokala.

Tekmovanje zahteva poleg organizacijskega tudi velik finančni zalogaj, zato prosijo za finančno pomoč v obliki donacije ali sponzorstva. Oddolžijo se lahko z nastopom skupine. Finančno pomoč pa lahko nakažete na naslov: **TWIRLING KLUB PIRAN, Prvomajski trg 2, 6330 Piran, številka TRR: 1010 0003 8160 183 ali na številko: 1010 0000 0036 855, s pripisom za Twirling klub.**

S tem bi si kupila kruh in mleko

Delavka JP Okolja Piran Minuši Duzeli je pri svojih jutranjih opravilih čiščenja okolice v Luciji našla ožgan bankovec za 5 evrov, ki nam ga je prinesla pokazat (na fotografiji). Bankovec je najprej nesla v Banko Koper v Lucijo, kjer pa ji ga niso hoteli zamenjati, je povedala malce žalostna, saj bi si znaj lahko kupila kilogram kruha in kar dva litra mleka. Morda bi ga morala nesti v Centralno banko v Frankfurt, pa bi ji ga že iz usmiljenja zamenjali? **AKV**

Mali oglasi

Prodajam kmetijsko zemljišče I. kategorije ob reki Dragonji. Pokličite: **GSM: 031 610 105**

Prodajam Seat Ibiza, l. 1999, 5 vrat, klima, centralno zaklepanje, servo volan, električna stekla, metalno modra barva, 61 000 km, cena 1.600 EUR. Pokličite: **GSM: 031 822 474**

Lignano Sabbiadoro

Romana Fičur osvojila 3. mesto

PLESNA SKUPINA METULJ pod mentorskim vodstvom Lidije in Nataše Pogačar iz Pirana se je 13.3.2009 udeležila mednarodnega plesnega tekmovanja - 27° Trofeo internazionale di danza regione Friuli Venezia Giulia v Italjanskem Lignano Sabbiadoru.

Članica skupine Metulj Romana Fičur je v kategoriji MODERN-SOLO-JUNIORS osvojila 3. mesto.

FLIP TUDI TOKRAT ZELO USPEŠEN

FLIP JE BIL NAJUSPEŠNEJŠI NA FINALNI TEKMI ZA POKAL SLOVENIJE V SKOKIH Z MALE PROŽNE PONJAVE IN NA OP BEŽIGRADA

Dve zmagi in dve drugi mesti tudi v Pokalu Slovenije in 5 pokalov na OP. V nedeljo, 5. 4. 2009, se je v Ljubljani odvijala zadnja letošnja tekma v skokih z MPP. Rezultati so šli tudi za tekmovalce v pokalu Slovenije, kjer so slavili Flipovci z dvema prvimi in enim drugim mestom v različnih kategorijah. Pri dekletih do 15 let je bila 2. Ilarija Grižon, nad 15. let pa na 1. mestu Ana Janko.

Pri fantih nad 16. let je 1. mesto pripadlo Flipovcu Danielu Golenaču. Tudi na tekmi OP Bežigrada so bili Flipovci med najuspešnejšimi. Ekipno so zmagali prav v vseh ženskih kategorijah v katerih so imeli svoje ekipe, v fantovskih so zasedli 4. in 5. mesta. Slavile so cicibanke, mlajše deklice, kjer je bila na 3. mestu tudi druga ekipa, starejše deklice in mladinke. Posamezno pa so se do 6 mesta uvrstili: Cicibanka Rebeka Grižon (1) mlajše deklice Veronika Bažec (2), Nina Kaligarič (4), Nika Jerkovič (6), starejša deklica Tonja Senčar (2), Ilarija Grižon (5), mladinka Ana Janko (1), Leja Romana Zupančič (4), član Daniel Golenač (2).

Najuspešnejši v pokalu Slovenije Ana Janko, Daniel Golenač in Ilarija Grižon. Foto: Franko Grižon

Fornače Okrogla miza o pomenu sončne energije

Actinia Solar d.o.o. vabi na 2. okroglo mizo o temi današnjega časa z naslovom: Pomen sončne energije v vlogi obnovljivih virov energije v arhitekturi, ki bo v petek, **17. aprila 2009, ob 18.00 uri** v sejni dvorani Morske biološke postaje na Fornakah pri Piranu.

Na srečanju bodo strokovnjaki s tega področja predstavili vlogo in pomen obnovljivih virov energije kot integracijo fotovoltaičnih (PV) modulov v sodobne fasadne in strešne konstrukcije objektov.

Sedanost, še bolj pa prihodnost, je pred arhitekturnimi izzivi, na kakšen način ohraniti človeku prijazno bivanje ter Zemlji povrniti njeno prvobitnost med naravo in človekom.

Sonce je neskončni vir čiste energije in verjetno bo povsem držalo, da je ta vir tudi neskončno premalo uporabljen. Zakaj je tako in zakaj še vedno onesnažujemo naš planet s fosilnimi gorivi, katerih zaloge niso neomejene, še vedno ni pravega odgovora.

Predstavitelja programa, izkušnje in vizijo bosta podala Rok Vrhovnik, Actinia

d.o.o., direktor programa Solar in Tjaž Bauer, absolvent arhitekture. Andrej Pečjak bo predstavil električno vozilo.

www.primorski-utrip.si

NAROČILNICA primorski utrip

IME IN PRIIMEK: _____

TOČEN NASLOV: _____

POŠTNA ŠTEVILKA: _____

LETNA NAROČNINA (12 števil) 12,00 EUR

DATUM: _____ PODPIS: _____

IZPOLNJENO NAROČILNICO POŠLITE NA:

PRIMORSKI UTIP, OBALA 125, 6320 PORTOROŽ

informa

Ugoden kot že dolgo ne. NLB Stanovanjski kredit

Tudi vi potrebujete več prostora?

Za vas smo pripravili NLB Stanovanjski kredit pod **izredno ugodnimi pogoji**, ki so vam na voljo samo **do 29. maja 2009**, z možnostjo predčasnega zaključka. Naši kreditni svetovalci se vam bodo osebno posvetili in skupaj boste našli **kredit po vaši meri**. Ker ima vsak od vas svoje želje in bivanjske cilje. Najem družinskega kredita po **še ugodnejših** pogojih!

Vabimo vas, da se za več informacij oglasite v NLB Poslovalnici Lucija, Obala 114 ali nas pokličete na telefonsko številko 05 / 617 51 00.

www.stanovanjskikredit.si

NLB 16

Vem zakaj.

Proslavili 60 let Glasbene šole Koper

V portoroškem Avditoriju so 3. aprila 2009 svečano proslavili visok jubilej prve glasbene šole v Slovenski Istri - Glasbene šole Koper - ki jo danes sestavljajo tri slovenske o b m o r s k e glasbene šole; izolska, koprška in piranska.

Prvo glasbeno izobraževanje se je pričelo leta 1948 na pobudo primorskega pianista, zborovodje in pedagoga Srečka Kumarja. Prva glasbena šola je začela delovati v Portorožu, leta 1950 pa so jo preselili v Koper. Leta 1952 je bila ustanovljena glasbena šola v Izoli, kot podružnica koprške šole, a se je kmalu osamosvojila. Glasbena šola v Piranu naj bi začela delovati leta 1953.

Na področju glasbe v Slovenski Istri so ustvarjali skladatelji in dirigenti, ravnatelji: Vladimir Lovec, Miran Hasl, Borut Logar. Po upokojitvi Boruta Logarja je leta 2000 ravnateljstvo prevzela Marija Gombač, ki se je v Avditoriju zahvalila vsem trem občinam za podporo. Mestna občina Koper je Glasbeni šoli Koper podelila plaketo. Prisotne je pozdravil tudi šolski minister Igor Lukšič.

Maja nova podoba promenade v Portorožu

Kritike, ki so nastale zaradi počasne prenove portoroške promenade, ko je Portorož za velikonočne praznike bil dobesedno razdejan, so bile po mnenju nekaterih opravičene. Občinske službe zagotavljajo, da bo promenada od Metropola do križišča pri KS Portorož nared do 15. maja. Rezultat: lepo z manj parkirnimi mesti.

Vrtnice in motivi Portoroža na velikonočnih pirhih

V LifeClass Hotels & Spa Portorož gostom ob Velikonočnih praznikih že tradicionalno poleg izvrstne kulinarčne ponudbe pripravljajo tudi predstavitev lokalne kulturne ustvarjalnosti. Že tretjič zaporedoma so pripravili razstavo pirhov in jo letos imenovali „Vrtnice in motivi Portoroža na velikonočnih pirhih“. Otvoritev razstave je bila v Grand Hotelu Portorož

Darja in njena mama Slavica ponosni na svoje umetniško delo.

v soboto, 4. 4., kjer so predstavili 24. avtorjev umetniških del. Razstava bo na ogled tudi zunajim obiskovalcem vse do 18.4.2009, nekatere pirhe pa bo mogoče tudi kupiti. Ob otvoritvi so predstavili uspešno sodelovanje med hoteli LifeClass in skupino slikarjev ter keramičarjev skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini iz Pirana. Slike vrtnic in Portoroža so slikarji, ki se s svojim delom ukvarjajo ljubiteljsko, ustvarjali pod vodstvom mentorice Liliane Stipanov, veliko zaslug pri tem pa ima tudi Fulvia Zudič.

Avtorji in gostitelji na prireditvi.

Strunjan

Razstava slik Brigite Rustja

Likovni kritik Dejan Mehmedovič čestita avtorici Brigiti Rustja. FOTO: BK-Primorski utrip.

Ljubitelji likovne umetnosti so si 8. aprila v galeriji Talaso Strunjan Term Krka v Strunjanu ogledali slike naše znane portoroške slikarke Brigite Rustja. Avtorico je predstavil likovni kritik Dejan Mehmedovič, ki je poudaril, da se v kontekstu njenega bogatega pripovednega potenciala podob, kot rezultat slikarskega dela, odpirajo figuralni liki kot so barke, jadrnice, ribe - zanimivo polje doživetij, kot je na primer njeno likovno delo - Žarek, ki smo si ga lahko ogledali v Strunjanu. Slike so odsev avtoričinega osebnega notranjega sveta, hkrati pa odsevajo tudi podstat tega sveta, ki se oblikuje v načinu življenja, prostoru in času.

Avtorica Brigita Rustja, rojena v Mariboru, je že kot otrok rada risala, takrat še predvsem oblekice. Poklicna smer jo je za nekaj let zanesla v turizem, pred dvanajstimi leti pa je ponovno začela risati, pri čemer sta ji pomagala Martina Žerjal in Teo Tavželj. Sodelovala je na različnih razstavah EX-tempore v Sečovljah, Piranu in Izoli, kjer je prejela tudi nagrado. Doslej je imela skupaj že tri samostojne razstave; na sejmu Internautica, v portoroškem Casinoju in tokrat v prostorih galerije Talaso v Strunjanu. Razstava bo odprta do 3. junija 2009.

AKV

Uspešna velikonočna regata JK Pirat

Na letošnji tradicionalni velikonočni regati v razredu optimist v Piranskem zalivu sredi aprila v organizaciji JK Pirat Portorož se je pomerilo največ jadralscev doslej in sicer kar 368 iz 14 držav. Tudi vreme jim je bilo naklonjeno. Prvo mesto so osvojili slovenski jadralci. Več o regati in mnenjih organizatorjev ter udeležencev v naslednji številki.